

Volop
aandacht voor
samen leven

Tweede bestuursrapportage 2023

In Echt-Susteren vieren we het goede leven. We zijn met trots een Cittaslow gemeente.
Meer informatie op www.echt-susteren.nl/cittaslow.

2^e bestuursrapportage 2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Samenvatting	7
3.	Bestuursrapportage per programma	9
3.1	Bevolking en bestuur	10
3.2	Openbare orde en veiligheid	12
3.3	Beheer openbare ruimte	13
3.4	Onderwijs	20
3.5	Cultuur en sport	22
3.6	Sociaal domein	26
3.7	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	37
3.8	Omgevingsrecht	39
3.9	Economische zaken en grondexploitaties	40
3.10	Algemene dekkingsmiddelen	44
4.	Overhead	49
5.	Overheveling restantbudgetten	51
6.	Budgettair neutrale wijzigingen	53
7.	Reserves en voorzieningen	55
8.	Restantkredieten	59

1. Inleiding

Hierbij wordt u de 2^e bestuursrapportage 2023 (Berap) aangeboden. Het doel van deze rapportage is inzicht te geven in belangrijke ontwikkelingen en afwijkingen in de financiële resultaten ten opzichte van de programmabegroting 2023. Dit document heeft de vorm van een uitzonderingenrapportage. Dit betekent dat zaken die volgens plan verlopen niet in deze rapportage zijn opgenomen. Deze bestuursrapportage vormt de tweede rapportage over de gang van zaken gedurende het jaar 2023. Het is de voorloper van de jaarrekening 2023. Met deze rapportage wordt geprobeerd een benadering te presenteren van het te verwachten rekeningresultaat 2023.

In principe richt de 2^e bestuursrapportage zich alleen op het begrotingsjaar zelf. Met uitzondering van de budgetten die overgeheveld worden naar het jaar erna. Deze 2^e bestuursrapportage bevat echter een aantal onderwerpen die substantieel van aard zijn en meerjarig doorwerken. Het zijn onder meer de algemene uitkering als gevolg van de septembercirculaire en de bijraming van de post salarissen en sociale lasten. Daarom wordt voorgesteld om de begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 ook te wijzigen naar aanleiding van deze bestuursrapportage.

Overheveling restantbudgetten

In deze bestuursrapportage is een apart hoofdstuk opgenomen waarbij restantbudgetten, die gedekt worden uit reserves en die in 2023 niet (geheel) zijn uitgegeven, worden overgeheveld naar 2024. Daarnaast wordt ook voorgesteld een aantal andere budgetten, die niet zijn uitgegeven en die nodig zijn in 2024, over te hevelen naar 2024 via de reserve restantbudgetten.

Naast drie begrotingswijzigingen van 2023 (nr. 2023-13 voor de onderwerpen uit de hoofdstukken 3 en 4, 2023-14 voor de budgettaire neutrale uit hoofdstuk 6 en 2023-15 voor de overhevelingen uit hoofdstuk 5) wordt ook een begrotingswijziging voor 2024 (2024-4) voorgelegd.

Bij de stand van zaken van de betreffende budgetten is per de peildatum een inschatting gemaakt van het bedrag dat dit jaar nog wordt besteed en het restant dat overgeheveld wordt naar 2024. Bij het opmaken van de jaarrekening 2023 wordt de definitieve balans opgemaakt. Dan wordt het werkelijke bedrag dat nog over is in de reserve gestort. Bij de 1^e bestuursrapportage 2024 wordt het bedrag dat nu opgevoerd wordt voor 2024 gecorrigeerd met het werkelijke bedrag.

Restantkredieten

In deze bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de stand van zaken van de door de raad beschikbaar gestelde belangrijkste investeringen.

Inflatie en energiekosten

In de 2^e bestuursrapportage wordt niet gekozen voor een algemene ophoging van de budgetten, omdat niet alle budgetten onderhevig zijn aan de inflatiecorrectie. Er wordt wel melding gemaakt van de gestegen (energie)kosten in deze 2^e bestuursrapportage.

Leeswijzer

Deze rapportage start met een korte toelichting op het voorlopige resultaat 2023 en de resultaatbestemming. In hoofdstuk 2 wordt de bijstelling van met name de begroting 2023 in cijfers per programma geschetst. Alle mutaties per programma zijn genummerd en deze nummering is ook aangebracht in de tabellen aan het einde van de programma's. Hierdoor zijn de bedragen beter te herleiden met de teksten. Daarnaast zijn in de programma's alle mutaties opgenomen, ook de mutaties die betrekking hebben op de overheveling van budgetten van 2023 naar 2024. Hierdoor ontstaat een volledig beeld van de mutaties per programma. In hoofdstuk 5 wordt een cijfermatige samenvatting van de budgetten gepresenteerd van budgetten die overgaan van 2023 naar 2024.

In hoofdstuk 3 zijn de mutaties per programma, inclusief gedetailleerde toelichting opgenomen en in hoofdstuk 4 wordt op dezelfde wijze als de programma's de overhead toegelicht.

Hoofdstuk 5 handelt over de eerder genoemde restantbudgetten.

Hoofdstuk 6 bevat marginale afwijkingen en/of budgetten waar onderlinge verschuivingen plaatsvinden. Per saldo betreft het een mutatie die budgettaire neutraal is. De programma's in hoofdstuk 3 bevatten ook budgettaire neutrale wijzigingen maar hiermee worden voorstellen bedoeld waarvoor dekkingsmid-

delen aanwezig zijn in de vorm van een andere inzet van een bestaand budget of de inzet van een reserve. Voorstellen die betrekking hebben op meerdere programma's worden enkel op één plek toegelicht. Hoofdstuk 7 bevat een tabel van de mutaties in reserves, welke voortvloeien uit deze bestuursrapportage en in hoofdstuk 8 wordt gerapporteerd over de hierboven genoemde restantkredieten.

Peildatum

De 2e bestuursrapportage 2023 kent als peildatum 2 oktober 2023.

2. Samenvatting

	2023	2024	2025	2026	2027
01. Bevolking en bestuur	14.000	19.000	21.000	24.000	26.000
02. Openbare orde en veiligheid	40.000	-	-	-	-
03. Beheer openbare ruimte	303.000	42.000	114.195	92.006	91.515
04. Onderwijs	17.500	23.500	23.500	23.500	23.500
05. Cultuur en sport	39.200	21.200	20.910	20.620	20.330
06. Sociaal domein	-121.990	-119.460	-119.460	-119.460	-119.460
07. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	-	-	-	-	-
08. Omgevingsrecht	-	-	-	-	-
09. Economische zaken en grond-exploitaties	-	-	-	-	-
10. Algemene dekkingsmiddelen	-2.118.695	-1.223.760	-1.239.654	-253.006	-1.302.097
Overhead	194.400	66.455	46.434	46.413	46.392
Totaal programma's	-1.632.585	-1.171.065	-1.133.075	-165.927	-1.213.820

Voorstel resultaatbepaling

Deze 2^e bestuursrapportage 2023 heeft per saldo een overschot van € 1.632.585. In de 1^e bestuursrapportage 2023 werd een sluitende jaarschrijf 2023 weergegeven, waarbij een voorlopig positief rekening-saldo van € 4.403 is opgenomen. Dit positieve saldo maakt deel uit van het eerder genoemde overschot van € 1.632.585. Het kan gepresenteerd worden als voorlopig positief rekeningsaldo.

Meerjarig zijn er voor de jaren 2024 tot en met 2027 eveneens positieve saldi te melden. In het raadsvoorstel wordt een voorstel gedaan voor de bestemming van een gedeelte van de saldi.

3. Bestuursrapportage per programma

In dit hoofdstuk wordt per programma ingegaan op de vragen 'Wat gaan we doen?' en 'Wat mag het kosten?'. Hierbij wordt op de financiële bijstellingen uit het betreffende programma ingegaan. In de tabel zijn alle financiële mutaties opgenomen. De voorstellen die budgettair neutraal verlopen zijn onder een apart kopje opgenomen. Budgettair neutraal wil zeggen dat deze niet ruimtevragend of –scheppend zijn voor de normale exploitatie. Bij deze mutaties is er sprake van dekking uit of toevoeging aan een reserve of de baten en bijbehorende lasten zijn even hoog, bijvoorbeeld als er sprake is van een bijdrage van derden.

3.1 Bevolking en Bestuur

Wat gaan we doen?

- **3.1.1 Opbrengsten parkeerkaarten**

In 2023 zijn meer invalidenparkeerkaarten toegekend waardoor meer opbrengsten (€ 6.000) zijn gegenereerd. Voorgesteld wordt dit budget structureel te verhogen met € 6.000.

- **3.1.2 Reisdocumenten**

Reisdocumenten ingezetenen

Er zijn meer reisdocumenten aan ingezetenen afgegeven dan verwacht. Voorgesteld wordt om de lasten met € 30.000 te verhogen en de baten met € 80.000 te verhogen.

Reisdocumenten niet-ingezetenen

Er zijn meer reisdocumenten aan niet-ingezetenen afgegeven dan verwacht. Voorgesteld wordt de lasten met € 10.000 te verhogen en de baten met € 40.000 te verhogen.

- **3.1.3 Accountantskosten**

Na de accountantscontrole van de jaarrekening 2022 liep het contract van de accountant af. De gemeenten Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en het SC MER hebben gezamenlijk een aanbesteding gedaan voor een nieuwe accountant. Voortvloeiend uit deze gezamenlijke aanbesteding en de landelijke trend van de hoogte van de accountantskosten, stijgen de accountantskosten voor het aandeel van onze gemeente met € 23.000 voor het jaar 2023. Vanaf 2023 worden de kosten jaarlijks geïndexeerd en zorgt derhalve voor een stijging voor de komende jaren van respectievelijk 2024 € 25.000, 2025 € 27.000, 2026 € 30.000 en 2027 € 32.000.

- **3.1.4 Verkiezingen Tweede Kamer**

In november 2023 vindt een extra Tweede Kamerverkiezingen plaats welke niet voorzien is. Voor het organiseren van deze verkiezingen stelt het rijk geen extra vergoeding beschikbaar.

De verwachting is dat deze verkiezing € 68.000 gaat kosten. Dit bedrag bestaat uit de kosten voor stembureauleden en verkiezingsdoeken en kosten voor drukwerk, materialen en facilitaire zaken van € 33.000. Daarnaast zal voor deze verkiezing worden gekozen voor centrale stemopneming. De kosten hiervan plus de inzet van een externe projectleider verkiezingen worden geraamd op € 35.000. Na afloop van de Tweede Kamerverkiezingen kunnen we een betere inschatting maken van de hogere kosten vanwege de wijziging in manier van organiseren. In de reserve verkiezingen is ruimte om een extra verkiezing (oorspronkelijke kosten) te dekken met € 24.000.

- **3.1.5 Verkiezingen PS en Waterschap**

Bij de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen 2023 is gebleken dat de kosten € 33.000 hoger zijn dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door meer inzet en dus hogere vergoedingen voor vrijwillige stembureauleden, aanschaf verkiezingsdoeken voor 24 frames en eenmalige aanschaf van wettelijk voorgeschreven opbergmaterialen voor stembescheiden in verband met het voorkomen van fraude. Daarnaast was er sprake van gecombineerde verkiezingen; dit betekent dat ook drukmaterialen dubbel moeten worden aangeschaft.

- **3.1.6 Restitutie middelen bedrijfsvoering SC MER**

In de begrotingswijziging 2023-3 van het SC MER wordt aangegeven dat op de onderdelen UP (uitvoeringsplan) Informatisering, verbeterplan Informatiebeheer en gedeelte stelpost budget langdurig ziekteverzuim het geraamde budget niet volledig besteed wordt in 2023. Deze middelen worden gerestitueerd aan de deelnemende gemeenten. Voor onze gemeente betreft het een bedrag van € 237.991. Vanuit het SC MER ligt er geen claim meer op deze middelen, zodat voorgesteld wordt deze middelen, conform onze nota reserves en voorzieningen 2023, toe te voegen aan de reserve SC MER - bedrijfsvoering.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.1.1 Opbrengsten parkeerkaarten	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
3.1.2 Reisdocumenten	30.000				
3.1.2 Reisdocumenten niet-ingezetenen	10.000				
3.1.2 Leges reisdocumenten	-80.000				
3.1.2 Leges reisdocumenten niet-ingezetenen	-40.000				
3.1.3 Accountantskosten verhoging	23.000	25.000	27.000	30.000	32.000
3.1.4 Verkiezingen extra	68.000	pm	pm	pm	pm
3.1.4 Reserve verkiezingen	-24.000				
3.1.5 Verkiezingen provinciale staten en waterschap	33.000				
3.1.6 Bijdrage sc MER BV verlagen	-237.991				
3.1.6 Reserve sc MER BV storting	237.991				
TOTAAL	14.000	19.000	21.000	24.000	26.000

3.2 Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we doen?

- **3.2.1 Kosten brand Dieteren**

Eind 2022 heeft een brand gewoed in een grote schuur in Dieteren. Door de brand is er een gevaar voor de veiligheid en volksgezondheid van de omgeving ontstaan. De aanleiding voor dit gevaar was de schuur die op instorten stond en de vrijgekomen asbest en chemicaliën. Om de overtreding te beëindigen en daarmee het gevaar weg te nemen is besloten een last onder bestuursdwang (saneren schuur en het verwijderen/afvoeren van de asbest en chemicaliën) op te leggen richting overtreder. De overtreder heeft hieraan geen gehoor gegeven. Gezien het gevaar voor de omgeving heeft de gemeente de noodzakelijke werkzaamheden laten uitvoeren en daarmee de kosten op zich genomen, ad. € 54.000. De procedure om de kosten te verhalen op de overtreder is opgestart. Niet duidelijk is of en wanneer wij deze, door de gemeente gemaakte kosten, kunnen innen. Het is niet mogelijk om deze kosten op te vangen binnen het bestaande budget. Voorgesteld wordt om € 40.000 bij te ramen.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.2.1 Bestuursdwang rampenbestrijding brand	40.000				
Totaal	40.000	-	-	-	-

3.3 Beheer openbare ruimte

Wat gaan we doen?

- **3.3.1 Gemeentelijke bijdrage aan fietspad N276 Katsbek-Susteren**

In het kader van de gebiedsontwikkeling VDL Nedcar is het plan opgepakt om het bedrijventerrein uit te breiden en de N276 om te leggen (randweg variant). Voor de inpassing en compensatie van dit bedrijventerrein zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over landschappelijke inpassing, (boven) wettelijke compensatie, leefbaarheid en verkeersveiligheid. Door het omleggen van de N276 wijzigt het fietspad langs de N276. Om de verkeersveiligheid voor fietsers te vergroten wordt het éénzijdige fietspad in twee richtingen doorgetrokken tussen 'Katsbek' en Susteren.

De totale kosten voor de realisatie zijn geraamd op € 900.000. Het fietsproject wordt door de provincie getrokken met een cofinanciering van de gemeente van 50%, zijnde € 450.000. De realisatie van dit fietspad is gekoppeld aan het go-no go besluit omleggen N276 dat de provincie naar verwachting eind 2023 neemt. Voorgesteld wordt om het budget van € 450.000 via de reserve restant budgetten door te schuiven naar 2024.

- **3.3.2 Leefbaarheidsfonds Nieuwstadt**

In het kader van de gebiedsontwikkeling VDL Nedcar zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over landschappelijke inpassing, (boven) wettelijke compensatie, leefbaarheid en verkeersveiligheid. Op verzoek van de buurtverenigingen en belanghebbenden van Nieuwstadt wordt er een leefbaarheidsfonds Nieuwstadt ingesteld waarmee (aangedragen) wensen die de leefbaarheid moeten vergroten, uitgevoerd kunnen worden. Het fonds wordt nader uitgewerkt en beheerd door de gemeente, waarbij het de bedoeling is dat de gemeente in overleg met de omwonenden afspraken maakt over de besteding en de uitvoering.

In de 1e bestuursrapportage 2021 is € 300.000 aan budget beschikbaar gesteld voor het oprichten van een leefbaarheidsfonds Nieuwstadt. Aan dit leefbaarheidsfonds draagt iedere partij, zijnde VDL Nedcar, provincie en Echt-Susteren € 100.000 bij. De bijdragen van de provincie en VDL Nedcar zijn gekoppeld aan een onherroepelijk Provinciaal Inpassingsplan (PIP) voor de gebiedsontwikkeling VDL Nedcar. In 2022 is de procedure van het Provinciaal Inpassingsplan voor de gebiedsontwikkeling VDL Nedcar afgerond en is het PIP onherroepelijk. Het Leefbaarheidsfonds wordt nader uitgewerkt waarna naar verwachting in 2024 de uitvoering start. Voorgesteld wordt om het totale budget, zijnde € 300.000, en bijbehorende dekkingsmiddelen via de reserve restant budgetten door te schuiven naar 2024. Het doorschuiven van de gemeentelijke bijdrage (€ 100.000) geschiedt via de reserve restant budgetten.

- **3.3.3 Nulbeurten onderhoudscontract groen**

Het onderhoudscontract met de aannemer voor het groenonderhoud loopt per 31 maart 2024 af. Door achterstallig onderhoud zijn kortingen opgelegd op de huidige termijnbedragen. Voorgesteld wordt om het resterende bedrag van € 50.000 over te hevelen naar 2024 voor het uitvoeren van nulbeurten binnen de nieuwe onderhoudscontracten.

- **3.3.4 Inrichting parkeervoorziening Visserweert**

In de 1e bestuursrapportage 2023 is aanvullend budget verkregen van € 35.000 voor het aanleggen van extra parkeervoorzieningen in Visserweert. Aangezien de uitvoering ook gedeeltelijk in 2024 plaatsvindt, wordt voorgesteld € 5.000 door te schuiven naar 2024.

- **3.3.5 Inrichting perceel Rode Beek/Elzenweg Susteren**

In 2023 is bij de Rode Beek in Susteren een perceel grond van het Waterschap Limburg aangekocht om daarmee de recreatieve ontsluiting rond de beek en bosgebied 't Hout te verbeteren. Verder wordt de landschappelijke inpassing van bestemmingsplan In de Mehre en de Rode Beekzone versterkt middels onder andere de aanleg van landschappelijke beplantingen: bomen, hagen en bossages. In 2023 is hiervoor een budget van € 25.000 gereserveerd vanuit het beschikbare budget Groenstructuurplan. De uitvoering van de werkzaamheden gaat later dan gepland van start. Voorgesteld wordt om het gereserveerde budget via de reserve restantbudgetten over te hevelen naar 2024.

- **3.3.6 Aanplant bomen in Limburg 2020**

In 2022 is een beschikking ontvangen inzake een subsidie van € 62.400 in verband met bomen aanplant in Limburg, specifiek in Echt-Susteren. De totale kostenpost voor de gemeente was € 124.800, waarvan 50% vergoed wordt door de provincie. In 2022 is reeds 90% van de subsidie ontvangen. In verband met het indienen van de eindrapportage betreffende subsidie aanplant bomen in Limburg 2020 bij de provincie, dient nog 10% van de te ontvangen subsidie, zijnde € 6.240, opgevoerd te worden bij zowel het budget voor de kosten als het budget voor de opbrengsten.

- **3.3.7 Aanleg pad Laevensbos**

Om de padenstructuur in het Laevensbos te optimaliseren, is uitbreiding van het hoofdpad nodig. De kosten van deze uitbreiding zijn € 13.000. Uitvoering is voorzien voor 2023 echter afhankelijk van de inzetbaarheid van aannemers. Een overheveling van het budget naar 2024 is van toepassing wanneer de inzetbaarheid van de aannemer niet gegarandeerd is voor 2023. Voorgesteld wordt om € 13.000 toe te voegen aan het budget recreatieve routes.

- **3.3.8 Hondenbeleid - wijzigingen na evaluatie**

In 2023 is het bestaande hondenbeleid geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie leiden tot enkele beheer aanpassingen van faciliteiten zoals bijvoorbeeld uitlaatvoorzieningen. Bovenop de reeds beschikbare middelen van € 25.000 wordt voorgesteld om nog € 10.000 bij te ramen om de noodzakelijke voorgestelde wijzigingen uit te kunnen voeren. Gelet op het feit dat deze beheer aanpassingen mogelijkerwijs niet meer in 2023 uitgevoerd kunnen worden, wordt tevens voorgesteld beide bedragen door te schuiven naar 2024.

- **3.3.9 Uitbreiding vergroening Nieuwe Markt in Echt**

In de 1e bestuursrapportage 2022 is extra budget verkregen van € 166.000 voor de uitvoering van fasen 2 en 3 vergroening Nieuwe Markt in Echt. Aangezien uitvoering ook gedeeltelijk in 2024 plaatsvindt, wordt voorgesteld € 130.000 door te schuiven naar 2024. Verder zijn door prijsstijgingen en uitbreiding scope project (meenemen randen Nieuwe Markt) meer middelen noodzakelijk dan eerder begroot. Om betreffende fasering volledig af te ronden op basis van design en constructie, zijn additionele middelen noodzakelijk van € 80.000. Ook deze worden doorgeschoven naar 2024.

- **3.3.10 Budget windenergie**

In september 2023 is de raad geïnformeerd over een pas op de plaats voor wat betreft de onderzoeken naar de haalbaarheid van de realisatie van een windpark. De voornaamste reden ligt in het gegeven dat veel veranderd is op het gebied van de energietransitie. Vanuit de RES (Regionale Energie Strategie) is aangegeven dat de opgave wordt herijkt en dit heeft ook gevolgen voor onze gemeente. De energietransitie moet vanuit een breder perspectief benaderd worden. Voorgesteld wordt het resterende budget voor windenergie van € 619.477 hiervoor in te zetten. Bij het beschikbaar stellen van het budget is dekking gezocht uit de reserve revolverende investeringen. Dit vanuit het uitgangspunt dat een windpark ook opbrengsten genereert. Ook bij een bredere benadering van de energietransitie wordt uitgegaan van een verdienmodel op bepaalde ontwikkelingen. Daarmee is dekking vanuit de reserve revolverende investeringen geoorloofd. Om dit budget in 2024 opnieuw beschikbaar te hebben voor de bredere benadering van de energietransitie wordt voorgesteld het restantbudget van € 619.477 via de reserve revolverende investeringen over te hevelen naar 2024.

- **3.3.11 Duurzaamheid Energietransitie**

Specifieke Uitkering (Spuk) Nationaal Isolatieprogramma (NIP)

De gemeente heeft een aanvraag ingediend voor de Specifieke Uitkering (Spuk) Lokale Aanpak Isolatie om maximaal 760 slecht geïsoleerde woningen met (energielabel D, E, F of G) te isoleren (ontzorgingsprogramma). Voor gemeente Echt-Susteren is het maximaal beschikbaar budget aangevraagd van € 1.109.600. In de 1e bestuursrapportage 2023 is nog uitgegaan van een bedrag van € 747.712. Dit betekent dat het budget met € 361.888 budget neutraal wordt bijgeaamd. De

verwachting is dat de eerste uitgaven voor deze specifieke uitkering pas in 2024 gaan plaatsvinden. Daarom wordt voorgesteld de uitgaven en inkomsten (€ 1.109.600) budgetneutraal over te hevelen naar 2024.

Regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

De gemeente heeft op basis van de regeling "Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid" (CDOKE regeling) gelden ontvangen ten behoeve van uitgaven formatie duurzaamheid danwel uitbreiding formatie duurzaamheid of inhuur externe deskundigen voor de jaren 2023-2025. Hiermee kunnen gemeenten de interne organisatie versterken voor het uitvoeren van de klimaat- en energietaken.

In 2023 is € 620.097 ontvangen. Dit wordt in 2023 volledig ingezet ter dekking van de formatie die bezig zijn met duurzaamheidstaken. De budgettaire ruimte die hierdoor vrijkomt vanuit het personeelsbudget wordt toegevoegd aan de reserve duurzaamheid.

Overige budgetten duurzaamheid

In 2023 wordt het ontzorgingsprogramma voor het verduurzamen van woningen ontwikkeld. Ook wordt er een gemeentebrede enquête uitgezet over de duurzaamheidsopgave. Dit kan leiden tot een herijking van de Energievisie. Ook het helpen en ondersteunen van minima bij verduurzaming is urgent. Het verduurzamen van bedrijventerreinen en maatschappelijk vastgoed krijgt meer prioriteit. Ook zullen de hierboven genoemde subsidiemiddelen worden ingezet.

Voor 2023 zijn ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen budgetten geraamd met dekking ten laste van de reserve duurzaamheid. Het totaalbedrag van € 747.725 is ten behoeve de beheersbaarheid opgesplitst in 3 deelbudgetten:

- Regionale energiestrategie (RES) € 185.099
- Uitvoering energievisie € 387.441
- Uitvoering transitievisie warmte € 175.185

Deze bedragen worden in 2023 niet volledig uitgegeven. Voorgesteld wordt het restant via de reserve duurzaamheid over te hevelen naar 2024. Het gaat om:

- Regionale energiestrategie (RES) € 181.000
- Uitvoering energievisie € 345.000
- Uitvoering transitievisie warmte € 159.000

- **3.3.12 Archeologische kosten centrumplan Susteren**

Bij de werkzaamheden in het centrum van Susteren heeft archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Aanleiding hiervoor was de herinrichting van delen van het openbaar gebied (Feurthstraat, Swentiboldstraat en de parkeerplaats van de Plus-supermarkt aan het Wigibaldplein). De afronding van dit onderzoek moet nog plaatsvinden. Er wordt nog een eindrapport opgesteld met een uitwerking van het veldwerk. De opdracht is hiervoor gegeven. Het beschikbaar gestelde budget van € 37.000 wordt in 2023 niet volledig besteed. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 30.000 over te hevelen naar 2024.

- **3.3.13 Restantbudget herinrichting openbaar groen Corneliushof Dieteren**

Via de 1e bestuursrapportage 2023 is een budget beschikbaar gesteld van € 150.000 voor de herinrichting openbaar groen en parkeerfaciliteiten Corneliushof. Omdat in 2023 gewerkt is aan de integrale aanpak van Dieteren wordt dit bedrag niet uitgegeven in 2023. De inschatting is dat € 149.969 resteert. Voorgesteld wordt dit bedrag over te hevelen naar 2024 via de reserve vermindering kapitaallasten.

- **3.3.14 Klimaatadaptieve maatregelen Olmstraat Echt**

In de Olmstraat in Echt worden klimaatadaptieve maatregelen voorbereid. Denk aan de aanleg van wadi's, infiltratiepijlers, aanleg van groene inritten, het verbeteren van verhardingen en de aanwezige boomstructuur. Betreffend plan moet nog aanbesteed worden. Gelet op het feit dat de werkzaamheden voornamelijk in 2024 uitgevoerd worden, wordt voorgesteld om € 20.000 van het voor dit project beschikbare budget over te hevelen naar 2024.

- **3.3.15 Programma centrum Echt infrastructurele werken fase 3**

Onderdeel van het programma centrum Echt zijn diverse infrastructurele werken in uitvoering (turborotonde Aasterbergerweg en rotonde Palmbrugweg-ontsluitingsweg Ursulinenplein) of gaan op korte termijn in uitvoering (parkeerterrein Diepstraat, parkeerterrein Graaf, herinrichting Ursulinenplein). In het meerjaren investeringsplan (MIP) zijn gelden beschikbaar gesteld voor deze projecten. Een gedeelte van deze MIP gelden zijn omwille van herprioritering van projecten (infrawerken St. Joost en dakpannenfabriek Kuipers) qua tijd verschoven naar jaarschijf 2025. De geplande uitvoering van de vernoemde projecten van programma centrum Echt (2024) loopt hierdoor voor op de beschikbaarheid van deze MIP gelden (2025). Om qua planning niet in de knel te komen, wordt voorgesteld deze (reeds beschikbaar) gestelde middelen 1 jaar naar voren te schuiven (van 2025 naar 2024). Het betreft de kredieten Centrum Echt Fase 3 wegen (€ 175.794) en riool (€ 400.000). Dit betekent dat kapitaallasten voor € 21.699 (rente € 11.516 en afschrijving € 10.183) ontstaan voor het jaar 2025 die ten laste komen van het saldo.

- **3.3.16 Programma Centrum Echt infrastructurele werken**

De gemeente is volop bezig met de uitvoering van het Programma Centrum Echt. Daarbij is duidelijk dat het om een dynamisch project gaat, met consequenties voor de oorspronkelijk geraamde kosten.

In de eerste plaats is sprake van voortschrijdend inzicht en van *nieuwe kansen en uitdagingen*. Zo zal in het eerste kwartaal van 2024 de bestaande parkeerplaats aan de Graaf (nabij Anytime Fitness) worden heringericht, waardoor niet alleen meer parkeerplaatsen beschikbaar komen maar ook een kwaliteitsverbetering van het groen zal plaatsvinden. Ook de nieuw aan te leggen parkeerplaats aan de Diepstraat-Noord zal een groene uitstraling krijgen en een meer robuuste inrichting. Verder krijgt het gebied nabij het Vrijthof en de Landricus kerk een kwaliteitsslag, evenals het plein De Plats. Deze zaken, en zo zijn er meer te noemen, zijn te kenmerken als nieuwe kansen en uitdagingen en waren ten tijde van de start van het Programma Centrum Echt nog niet in beeld. Voor nieuwe kansen en uitdagingen is een aanvullend krediet nodig van € 681.000, opgesplitst in riool € 170.250 en wegen € 510.750. Dit betekent extra kapitaallasten voor dit onderdeel voor de jaren vanaf 2025 (rente € 13.620 en afschrijvingen € 13.053).

Ten tweede gaat het om *tegenvallers bij de uitvoering* van de infrastructurele werken. Onderdeel van het Programma Centrum Echt zijn de infrastructurele werken turborotonde Aasterbergerweg en rotonde Palmbrugweg-ontsluitingsweg Ursulinenplein. Voor deze projecten zijn MIP-gelden beschikbaar gesteld. Ondanks een gedegen voorbereiding en onderzoeken zijn tijdens de uitvoering van beide projecten onvoorziene omstandigheden opgetreden die hebben geleid tot extra werk en meerkosten.

Deze meerkosten betreffen voor de turborotonde Aasterbergerweg € 211.000 voor grondwaterproblematiek voor de aanleg van een pompemaal en riolering, € 75.000 voor niet voorziene werkzaamheden voor de verlegging van kabels en leidingen, € 140.000 overschrijdingen op het bestek (onder andere niet herbruikbare uitkomende grond) en € 25.000 voor ontwerpaanpassingen.

Voor het project Palmbrugweg betreffen deze meerkosten € 110.000 voor diverse meerwerken als gevolg van kostenstijgingen en overschrijdingen ten opzichte van het bestek en € 58.000 stagnatiekosten voor onder andere de latere uitvoering van de nieuwe ontsluitingsweg Palmbrugweg-Ursulinenplein.

De totale meerkosten voor de infrastructurele werken waar aanvullend krediet voor wordt aangevraagd bedragen daarmee € 619.000, opgesplitst in riool € 281.000 en wegen € 338.000. Dit betekent extra kapitaallasten voor de jaren vanaf 2025 (rente € 12.380 en afschrijvingen € 11.443).

- **3.3.17 Openbare verlichting**

In september 2022 heeft inkoopbureau Zuid, namens de gemeente de lopende energiecontracten bij Gazprom opgezegd, zoals vereist door de minister vanwege de situatie in Oekraïne. Een nieuwe aanbesteding heeft geleid tot de keuze voor een andere energieleverancier. De inkooptarieven van de kale energieprijzen zijn hierdoor met ruim 300% gestegen. Daarnaast zijn de netwerkkosten (gebruik infrastructuur) van Enexis dit jaar met 35% gestegen. Het beschikbare budget openbare

verlichting dient voor dit jaar te worden verhoogd met € 200.000. Het lopend contract eindigt op 1 januari 2025 echter zal de kWh prijs in 2024 dalen, vandaar een structurele verhoging van € 42.000.

- **3.3.18 Leenfaciliteit verduurzaming verenigingsaccommodaties**

Voorgesteld wordt om een leenfaciliteit in te richten voor verenigingen ten behoeve van de verduurzaming van hun accommodaties. Tevens wordt voorgesteld hiervoor een kredietplafond in te stellen en dus een krediet beschikbaar te stellen van € 350.000. De aflossingen voor eventueel verstrekte leningen vloeien terug in het budget van deze leenfaciliteit.

- **3.3.19 Herinrichting spooreplacement Susteren**

De gemeente Echt-Susteren is samen met ProRail bezig met een onderzoek naar de mogelijkheden voor een transformatie van het voormalig spooreplacement in Susteren. In het kader van de 2^e bestuursrapportage 2022 heeft de raad een bedrag van € 100.000 aan voorbereidingskosten beschikbaar gesteld. € 10.000 om te besteden in 2022 en € 90.000 om te besteden in 2023. In 2022 is voor een bedrag van € 1.397 aan kosten gemaakt. Het resterend bedrag van € 8.603 is door middel van de 1e bestuursrapportage 2023 overgeheveld om te besteden in 2023. Omdat dit onderzoek nog niet is afgerond wordt voorgesteld om het nog resterende budget, zijnde € 98.603 en de bijbehorende dekkingsmiddelen (de reserve vermindering kapitaalslasten en de reserve kwaliteitverbeterende projecten) over te hevelen naar 2024.

- **3.3.20 Specifieke uitkering verkeerstechnische aanpassingen**

(Enkel tekstueel toegelicht)

In december 2022 is middels de regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen een voorschotbedrag van € 258.429 ontvangen van het Ministerie van infrastructuur en waterstaat. Het doel van deze uitkering is het uitvoeren van de kosteneffectieve en risicogestuurde infrastructurele maatregelen op het wegennet om de verkeersinfrastructuur verkeersveiliger te maken. Middels het meerjarig investeringsplan 2022 is reeds een krediet opgevoerd van € 250.000 voor algemene verkeerstechnische maatregelen. Omdat dit krediet in de lijn ligt van het ontvangen voorschot wordt voorgesteld de kosten en opbrengsten op dat betreffend krediet te verhogen voor het ontvangen voorschot van € 258.429. Doordat de kosten gelijk zijn aan de opbrengsten heeft de verhoging geen financieel effect voor de exploitatie.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.3.1 Gemeentelijke bijdrage aan fietspad N276 Katsbek-Susteren	-450.000	450.000			
3.3.1 Reserve restant budgetten	450.000	-450.000			
3.3.2 Leefbaarheidsfonds Nieuwstadt	-300.000	300.000			
3.3.2 Bijdrage provincie	100.000	-100.000			
3.3.2 Bijdrage VDL Nedcar	100.000	-100.000			
3.3.2 Reserve restant budgetten	100.000	-100.000			
3.3.3 Nulbeurten onderhoudscontract groen	-50.000	50.000			
3.3.3 Reserve restant budgetten	50.000	-50.000			
3.3.4 Inrichting parkeervoorzieningen Visserweert	-5.000	5.000			
3.3.4 Reserve restant budgetten	5.000	-5.000			
3.3.5 Groenstructuurplan/werken derden	-25.000	25.000			
3.3.5 Reserve restant budgetten	25.000	-25.000			
3.3.6 Aanplant bomen Limburg kosten	6.240				
3.3.6 Aanplant bomen bijdrage provincie	-6.240				
3.3.7 Aanleg pad leavesbos	13.000				
3.3.7 Overheveling aanleg pad leavesbos	-13.000	13.000			
3.3.7 Reserve restant budgetten	13.000	-13.000			

3.3.8 Hondenbeleid, werken derden	10.000				
3.3.8 Overheveling hondenbeleid	-10.000	10.000			
3.3.8 Reserve restant budgetten	10.000	-10.000			
3.3.9 Nieuwe Markt uitbreiding	80.000				
3.3.9 Overheveling Nieuwe Markt uitbreiding	-80.000	80.000			
3.3.9 Reserve restant budgetten	80.000	-80.000			
3.3.9 Overheveling Nieuwe Markt vergroening	-130.000	130.000			
3.3.9 Reserve restant budgetten	130.000	-130.000			
3.3.10 Overheveling restant budget windenergie	-619.477	619.477			
3.3.10 Reserve revolverende investeringen	619.477	-619.477			
3.3.11 Overheveling restant Regionale Energie Strategie	-181.000	181.000			
3.3.11 Overheveling restant uitvoering energievisie	-345.000	345.000			
3.3.11 Overheveling restant transitievisie warmte	-159.000	159.000			
3.3.11 Reserve duurzaamheid	685.000	-685.000			
3.3.11 Uitgaven spuk nat isolatieprogramma	361.888				
3.3.11 Inkomsten spuk nationaal isolatieprogramma	-361.888				
3.3.11 Overheveling restant uitgaven spuk nat. isolatieprogramma	-1.109.600	1.109.600			
3.3.11 Overheveling restant inkomsten spuk nat. isolatieprogramma	1.109.600	-1.109.600			
3.3.11 P budget duurzaamheid	-620.097				
3.3.11 Storting reserve duurzaamheid	620.097				
3.3.12 Cp Susteren archeologiekosten	-30.000	30.000			
3.3.12 Algemene reserve Grondbedrijf inzake Cp Susteren archeologiekosten	30.000	-30.000			
3.3.13 Overheveling restant herinrichting openbaar groen Corneliusshof Dieteren	-149.969	149.969			
3.3.13 Reserve vermindering kapitaallasten	149.969	-149.969			
3.3.14 Overheveling groenstructuur Olmstraat	-20.000	20.000			
3.3.14 Reserve restant budgetten	20.000	-20.000			
3.3.15 Rente wegen Pr. Centrum Echt F3 van 2025 naar 2024			3.516		
3.3.15 Afschrijving wegen Pr. Centrum Echt F3 van 2025 naar 2024			3.516		
3.3.15 Rente riool Pr. Centrum Echt F3 van 2025 naar 2024			8.000		
3.3.15 Afschrijving riool Pr. Centrum Echt F3 van 2025 naar 2024			6.667		
3.3.16 Rente wegen nieuw krediet Pr. Centrum Echt F2.1			6.760	6.625	6.490
3.3.16 Afschrijvingen wegen nieuw krediet Pr. Centrum Echt F2.1			6.760	6.760	6.760
3.3.16 Rente riool nieuw krediet Pr. Centrum Echt F2.1			5.620	5.526	5.432
3.3.16 Afschrijvingen riool nieuw krediet Pr. Centrum Echt F2.1			4.683	4.683	4.683
3.3.16 Rente wegen nieuw krediet Pr. Centrum Echt F2.2			10.215	10.011	9.806
3.3.16 Afschrijvingen wegen nieuw krediet Pr. Centrum Echt F2.2			10.215	10.215	10.215
3.3.16 Rente riool nieuw krediet Pr. Centrum Echt F2.2			3.405	3.348	3.291
3.3.16 Afschrijvingen riool nieuw krediet Pr. Centrum Echt F2.2			2.838	2.838	2.838

3.3.17 Prijsverhoging nieuw contract elektriciteit Openbare verlichting	200.000	42.000	42.000	42.000	42.000
3.3.18 Zie tabel investeringen					
3.3.19 Overheveling spooreplacement Susteren	-8.603	8.603			
3.3.19 Reserve kwaliteitsverbeterende projecten	8.603	-8.603			
3.3.19 Overheveling spooreplacement Susteren	-90.000	90.000			
3.3.19 Reserve vermindering kapitaallasten	90.000	-90.000			
Totaal	303.000	42.000	114.195	92.006	91.515

Investerings	2023	2024	2025	2026	2027
3.3.16 Programma centrum Echt infrastructurele werken	619.000	681.000			
3.3.18 Leenfaciliteit verduurzaming verenigingsaccommodaties	350.000				
Totaal	969.000	681.000	-	-	-

3.4 Onderwijs

Wat gaan we doen?

- **3.4.1 Decentralisatie-uitkering compensatie kosten peuteropvang i.v.m. de coronacrisis**

De gemeente heeft in 2021 van het Rijk een decentralisatie-uitkering ontvangen voor de compensatie van kosten van peuteropvang in verband met de coronacrisis (noodopvang, compensatie ouderbijdrage). In de 2e Bestuursrapportage 2022 heeft de gemeenteraad besloten om de niet in 2021 en 2022 uitgegeven middelen ad. € 29.055 over te hevelen naar 2023 voor de bekostiging van activiteiten in het kader van het inlopen van opgelopen achterstanden in de voorschoolse educatie. In 2023 is een subsidieregeling 'Inhaalprogramma voorschoolse educatie 2023' vastgesteld, waarbij peuters met een indicatie tijdens de zomervakantie gedurende twee weken konden deelnemen aan een inhaalprogramma. Een drietal kinderopvangorganisaties heeft hiervan gebruik gemaakt, waarvoor een subsidie is verleend van in totaal € 14.814. Voorgesteld wordt om de niet in 2023 bestede middelen, geraamd op € 14.000, via de reserve onderwijsachterstandenbeleid over te hevelen naar 2024, zodat de middelen beschikbaar blijven voor het bestrijden van onderwijsachterstanden.

- **3.4.2 Onderwijsachterstandenbeleid**

Leerlingenvervoer bewegingsonderwijs

Het bewegingsonderwijs is een verplicht vak in het primair onderwijs. De gemeente regelt voor de scholen de accommodatie en organiseert - daar waar dat vanwege afstand nodig is - het vervoer. Voor het schooljaar 2023-2024 is er in totaal minder uren bewegingsonderwijs afgenomen dan waar de basisscholen volgens de regeling aanspraak op kunnen maken. Daarnaast is basisschool Op de Sleek op 1 augustus 2023 gefuseerd met basisschool Patricius, waardoor een aantal ritten is vervallen. Dit betekent dat er voor de periode van 1 augustus 2023 tot 1 januari 2024 minder vervoer hoeft te worden ingezet. Ook heeft het positief meedenken van scholen en vervoerder voor het zo efficiënt mogelijk organiseren van het vervoer bijgedragen aan de lagere vervoerskosten. Voor het jaar 2023 werd er gerekend op € 64.000 totaal. De lagere vervoerskosten bedragen voor de periode 1 augustus 2023 tot 1 januari 2024 € 8.000.

Leerlingenvervoer schoolbezoek

De kosten van het leerlingenvervoer schoolbezoek zijn lastig nauwkeurig te ramen omdat de kosten afhankelijk zijn van het aantal te vervoeren leerlingen, de afstand naar de school, de mogelijkheid van het combineren van het vervoer met leerlingen van andere gemeenten (het vervoer wordt samen met een aantal Midden-Limburgse gemeenten georganiseerd), etc. Wanneer de kosten in het schooljaar 2023-2024 zich op dezelfde manier ontwikkelen als het in schooljaar 2022-2023 dan is het beschikbare budget net toereikend. Om een kostentoeename op te vangen, wordt voorgesteld om het vrijvallende bedrag van € 8.000, in verband met lagere kosten voor het leerlingenvervoer bewegingsonderwijs, toe te voegen aan het budget voor leerlingenvervoer schoolbezoek.

- **3.4.3 Onderwijshuisvesting: Bijdrage onderhoud scholen**

De schoolbesturen zijn eigenaar van de schoolgebouwen en in de regel verantwoordelijk voor het (bouwkundig) onderhoud. De schoolbesturen ontvangen hiervoor een vergoeding van het rijk. Een uitzondering hierop is basisschool De Eik uit Nieuwstadt. Deze school is gehuisvest in het Kindcentrum Nieuwstadt (Burg. Willemeplein). Dit gebouwen is deels in eigendom van het schoolbestuur en deels in eigendom van de gemeente. Met het schoolbestuur (Stichting Kindante) is afgesproken dat de gemeente het (bouwkundig) onderhoud (of delen er van) verzorgt en dat het schoolbestuur de rijksvergoeding die het schoolbestuur daarvoor van het rijk ontvangt doorbetaalt aan de gemeente. Voor 2023 was rekening gehouden met een vergoeding van € 32.700. In verband met indexatie is de vergoeding met € 6.000 toegenomen tot € 38.700.

- **3.4.4 Projectkosten onderwijs**

In het onderwijsbudget 'Projectkosten' is rekening gehouden met kosten van renovatie van het Connect College (€ 264.500, raadsbesluit 16 december 2020), de kosten van subsidiëring van schoolprojecten in het kader van 'Buurtaal en internationalisering' (€ 6.000) en de kosten van

uitvoering en onderzoek die voortvloeien uit het Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP; € 16.298). De verwachting is dat de beschikbare bedragen voor schoolprojecten in het kader van 'Buurtaal en internationalisering' en voor uitvoerings- en onderzoekskosten in verband met onderwijshuisvesting niet volledig worden besteed. Voorgesteld wordt om de in 2023 niet bestede middelen, geraamd op € 10.000, te storten in de reserve restantbudgetten, zodat deze in 2024 voor genoemde activiteiten beschikbaar blijven. Ter aanvulling: Naar verwachting wordt per 2025 de onderwijswetgeving rondom de onderwijshuisvesting gewijzigd, waarbij de gemeenten worden verplicht om een IHP op te stellen. In verband hiermee wordt de in 2020 opgestelde IHP geactualiseerd.

- **3.4.5 Indexering brandverzekering**

Door corona en de oorlog in Oekraïne is er een extreem hoge inflatie ontstaan, waardoor onder andere de bouwkosten sterk zijn gestegen. De verzekeringspremie van een gebouw is gebaseerd op de herbouwwaarde. Doordat herbouwen van een gebouw duurder is geworden, zijn ook premies gestegen. Door deze indexeringen is er een tekort ontstaan op het budget van de brandverzekeringspremies, te weten: basis- en speciaal onderwijs € 16.000, onderwijs- en sportaccomodaties € 10.500 en voortgezet onderwijs € 7.500. Voorgesteld wordt om deze budgetten structureel te verhogen met in totaal € 34.000.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.4.1 Overheveling restant corona peuteropvang	-14.000	14.000			
3.4.1 Storting reserve onderwijsachterstandenbeleid	14.000	-14.000			
3.4.2 Leerlingenvervoer bewegingsonderwijs	-8.000				
3.4.2 Leerlingenvervoer schoolbezoek	8.000				
3.4.3 Bijdrage Kindante onderhoud BS De Eik	-6.000				
3.4.4 Overheveling restant projectkosten onderwijs	-10.000	10.000			
3.4.4 Reserve restantbudgetten	10.000	-10.000			
3.4.5 Verzekeringen basis en speciaal onderwijs	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
3.4.5 Verzekeringen voortgezet onderwijs	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Totaal	17.500	23.500	23.500	23.500	23.500

3.5 Cultuur en Sport

Wat gaan we doen?

- **3.5.1 Specifieke Uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden**

De gestegen energieprijzen hebben een grote impact op de exploitatie van de openbare zwembaden. Vanuit het rijk is op 16 mei 2023 een Specifieke Uitkering Meerkosten Openbare Zwembaden gepubliceerd waaruit een deel van de meerkosten kunnen worden gecompenseerd. De gemeente heeft gebruik gemaakt van deze regeling. Een bedrag van € 220.708 is verleend voor de jaren 2022 en 2023 en wordt als eenmalige extra exploitatiebijdrage aan Stichting Menswel Sport uitgekeerd. Dit bedrag is nog niet in de gemeentebegroting opgenomen. Voorgesteld wordt om dit bedrag budgetneutraal te ramen.

- **3.5.2 Kerkenvisie**

Van het rijk is een decentralisatie-uitkering van € 25.000 ontvangen voor het opstellen van een kerkenvisie. Er is aan een externe partij opdracht verleend deze visie op te stellen. De kosten worden in termijnen betaald, afhankelijk van de voortgang. De opdracht zal naar verwachting in 2024 worden afgerond. Voorgesteld wordt om de in 2023 niet bestede middelen te storten in de reserve restantbudgetten, zodat deze in 2024 beschikbaar zijn. Het gaat om een bedrag van € 5.000.

- **3.5.3 Vervanging robotmaaier Slekker Boys**

De bij de Voetbalvereniging Slekker Boys ruim 6 jaar in gebruik zijnde robotmaaier, is aan vervanging toe. Het apparaat is technisch afgeschreven en vertoont steeds meer mankementen. De vereniging is tevreden met de robotmaaier en het onderhoudsbeeld van de velden is door toepassing hiervan verbeterd. De aanschaf van de robotmaaier is destijds als pilot geïntroduceerd. De ervaringen zijn tot dusverre positief en hebben aan de verwachtingen beantwoord. Bredere toepassing van robotmaaiers wordt onderzocht. Voorgesteld wordt om € 15.000 beschikbaar te stellen voor de aanschaf van een nieuwe robotmaaier.

- **3.5.4 Vervanging jeu de boules baan Nieuwstadt**

Via de 1^e bestuursrapportage 2023 is een bedrag van € 25.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van de huidige jeu de boulesbaan in Nieuwstadt. Aangezien nog niet duidelijk is of de baan op de bestaande locatie gehandhaafd blijft of mogelijk op een nieuwe plek wordt aangelegd, is het project mede daardoor dit jaar niet tot uitvoering gebracht. Voorgesteld wordt dit bedrag over te hevelen naar 2024 via de reserve restantbudgetten.

- **3.5.5 Subsidie Hoes veur het Limburgs**

Vanaf 1 januari 2023 is 't Hoes veur 't Limburgs van start gegaan met een structurele financiële ondersteuning vanuit de provincie Limburg. Het Hoes veur 't Limburgs wordt hét kennis- en expertisecentrum voor de Limburgse taal. In 't Hoes komt alle kennis over de Limburgse taal samen. 't Hoes stelt zich ten doel het Limburgs als regionale taal te behouden, het gebruik ervan te bevorderen en de positie te verstevigen in de diverse domeinen van de Limburgse samenleving. 't Hoes zal uiteindelijk op een centrale plek in Limburg gevestigd worden en gekoppeld zijn aan het Huis voor de Kunsten Limburg. Voorgesteld wordt om voor de ondersteuning van 't Hoes veur 't Limburgs met ingang van 2023 een jaarlijks subsidie van € 3.200 (€ 0,10 per inwoner) beschikbaar te stellen.

- **3.5.6 Aanvullend krediet Albertzaal**

In 2020 is samen met de inwoners de gebiedsvisie Roosteren opgesteld. In deze gebiedsvisie staat verbeteren van de leefbaarheid centraal. Bij het opstellen van de gebiedsvisie zijn een aantal projecten gedefinieerd welke nu opeenvolgend worden uitgevoerd. Tijdens de uitvoering van de deelprojecten zijn er nieuwe ontwikkelingen die nieuwe kansen bieden voor een verder verbetering van de leefbaarheid. Kasteel Eyckholt BV heeft het leegstaande gebouw van de voormalige basisschool gekocht. Het realiseren van een conferentie- en zalencentrum zorgt voor divers aanbod aan faciliteiten in Roosteren. Het behouden van de doorgang naar de gemeenschapsvoorziening

draagt bij aan een optimalisatie van gebruik van ruimten in beide gebouwdelen. Maar door deze goede ontwikkeling zijn initiatieven om de voormalige basisschool tot een plek voor de jeugd te behouden in Roosteren niet tot uitvoering gekomen. Maar de behoefte vanuit de gemeenschap is gebleven. Vanuit de gemeenschap is daarom een initiatief gekomen om een multifunctionele ruimte, voornamelijk voor de jeugd, aan te bouwen aan de bestaande kantine van de Albertzaal. Indirect is hiermee ook gekozen voor behoud van de Albertzaal. Omdat deze keuze al meerdere jaren is uitgesteld is er achterstallig onderhoud ontstaan. De gemeenschap heeft nu om financiële middelen gevraagd om onderhoud en verduurzaming aan de bestaande Albertzaal uit te kunnen voeren. De gemeentelijke onderhoudsplanning is de basis geweest voor de werkzaamheden. Helaas zijn voor dit onderhoud onvoldoende financiële middelen in de gemeentelijke onderhoudsvoorziening beschikbaar. Vanwege het natuurlijke moment en het gegeven dat in de nieuwe onderhoudsplanning deze accommodatie niet is meegenomen wordt voorgesteld om een apart krediet beschikbaar te stellen voor een bedrag van € 290.000 en dit te dekken uit de reserve vermindering kapitaallasten. De afschrijvingslasten dekken we ten laste van de reserve afschrijvingslasten investeringen. De rentelasten (€ 5.800) komen ten laste van de exploitatie.

- **3.5.7 Restantbudgetten park In de Bandert**

Ten behoeve van de ontwikkeling van park In de Bandert is door de gemeenteraad een budget beschikbaar gesteld. Het gaat om een totaalbudget van € 133.144. Dit budget is voor € 98.144 overgeheveld vanuit 2021 en is voor € 67.389 gedekt uit de reserve vermindering kapitaallasten en voor € 30.755 gedekt uit de reserve algemeen jeugdbeleid. Daarnaast is via de 1^e bestuursrapportage 2022 € 35.000 beschikbaar gesteld als werkbudget voor park In de Bandert vanuit het saldo van de bestuursrapportage.

Van het budget voor de ontwikkelingen In de Bandert is € 20.939 overgeheveld naar 2023. Van het werkbudget voor park In de Bandert is € 33.107 overgeheveld naar 2023. De verwachting is dat deze budgetten niet volledig worden uitgegeven in 2023. De inschatting is dat er voor de ontwikkelingen In de Bandert € 20.161 resteert en voor het werkbudget park In de Bandert € 33.107. Voorgesteld wordt deze bedragen over te hevelen naar 2024 via de reserve restantbudgetten.

- **3.5.8 Restantbudget Noordwesthoek grondverwerving**

Binnen Noordwesthoek van park In de Bandert is nog altijd één perceel niet aangekocht. De gemeente is in overleg met de eigenaren, maar dit heeft nog niet geresulteerd in een aankoop. Het voorstel is het voor 2023 beschikbare budget ter hoogte van € 57.627 door te schuiven naar 2024 via de reserve waaruit het oorspronkelijke beschikbaar gestelde budget gedekt is (reserve regiofonds).

- **3.5.9 Kunstwerk de Valk**

Via de 1^e bestuursrapportage 2023 is een bedrag van € 20.000 beschikbaar gesteld voor de aanschaf en plaatsing van een kunstwerk in het plangebied de Valk. Voor het ontwerp van het kunstwerk dienen ruimtelijke, technische, creatieve en financiële randvoorwaarden te worden opgesteld. Zodra deze voorwaarden gereed zijn, worden de kunstenaars uitgenodigd voor het indienen van voorstellen/ontwerpen. Naar verwachting wordt dit jaar niet tot opdrachtverstrekking over gegaan. Voorgesteld wordt derhalve het budget over te hevelen naar 2024 via de reserve restantbudgetten.

- **3.5.10 Subsidie ATB Toertocht**

De Tour en Wielerclub Echt organiseert jaarlijks een ATB Toertocht voor mountain- of gravelbike over landbouwpaden en door de bossen van de gemeente Echt-Susteren en omgeving. Aan deze tocht met start- en finishplaats in park 'In de Bandert' nemen zo'n 500 sporters deel. Wegens gestegen organisatiekosten en teruglopende opbrengsten uit sponsoring vraagt de vereniging om structurele ondersteuning van dit evenement. Voorgesteld wordt voor de jaarlijkse organisatie van de ATB Toertocht met ingang van 2023 een subsidie van € 500 beschikbaar te stellen.

• **3.5.11 Subsidie BCL-treffen**

In 2023 wordt het jaarlijks BCL- (Bond van Carnavalsverenigingen in Limburg) treffen georganiseerd door Carnavalsvereniging de Aester. Dit jaarlijks evenement vindt plaats op het evenemententerrein In de Bandert. Het betreft een belangrijk carnavalsevenement en draagt bij aan een positieve uitstraling van de gemeente Echt-Susteren. Voorgesteld wordt een éénmalige subsidie toe te kennen van € 10.000 voor het organiseren van dit evenement.

• **3.5.12 Verhogen subsidieplafond evenementen en incidentele activiteiten**

In de raadsvergadering van 4 juli 2023 is de toezegging gedaan om de subsidiebedragen voor de verenigingen en stichtingen met 10% te verhogen. De subsidieplafonds voor 2024 zijn in de voorbereiding van de gemeentebegroting 2024 hier op aangepast. De verhoging van het subsidieplafond voor éénmalige evenementen en incidentele activiteiten is hierbij per abuis niet meegenomen, zodat hiervoor structureel € 1.200 wordt geraamd.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.5.1 Uitgaven SPUK meerkosten energie openbare zwembaden	220.708				
3.5.1 Inkomsten SPUK meerkosten energie openbare zwembaden	-220.708				
3.4.5 Verzekeringen sportaccomodaties	10.500	10.500	10.500	10.500	10.500
3.5.2 Overheveling restant kerkensvisie	-5.000	5.000			
3.5.2 Reserve restantbudgetten	5.000	-5.000			
3.5.3 Vervanging robotmaaier Slekker Boys	15.000				
3.5.4 Overheveling restant vervanging Jeu de Boulesbaan Nieuwstadt	-25.000	25.000			
3.5.4 Reserve restantbudgetten	25.000	-25.000			
3.5.5 Subsidie Hoes veur het Limburgs	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
3.5.6 Onttrekking reserve vermindering kapitaallasten	-290.000				
3.5.6 Storting reserve investeringsalsten investeringen	290.000				
3.5.6 Rente aanvullend krediet aanpassing Albertzaal		5.800	5.510	5.220	4.930
3.5.6 Afschrijving aanvullend krediet aanpassing Albertzaal		14.500	14.500	14.500	14.500
3.5.6 Onttrekking res afschrijvingslasten investeringen		-14.500	-14.500	-14.500	-14.500
3.5.7 Overheveling restantbudget Noordwesthoek	-20.161	20.161			
3.5.7 Reserve restantbudgetten	20.161	-20.161			
3.5.7 Overheveling restant werkbudget leisurepark	-33.107	33.107			
3.5.7 Reserve restantbudgetten	33.107	-33.107			
3.5.8 Overheveling restant Noordwesthoek grondverwerving	-57.627	57.627			
3.5.8 Reserve Regiofonds	57.627	-57.627			
3.5.9 Overheveling restantbudget kunstwerk project De Valk	-20.000	20.000			
3.5.9 Reserve restantbudgetten	20.000	-20.000			
3.5.10 Subsidie ATB toertocht	500	500	500	500	500
3.5.11 Subsidie BCL-treffen	10.000				
3.5.12 Subsidieprogramma vrijwilligersorganisaties		1.200	1.200	1.200	1.200
Totaal	39.200	21.200	20.910	20.620	20.330

Investerings	2023	2024	2025	2026	2027
3.5.6 Aanvullend krediet Albertzaal	290.000				
Totaal	290.000	-	-	-	-

3.6 Sociaal domein

Wat gaan we doen?

- **3.6.1 Jongerenvoorziening park In de Bandert**

Park In de Bandert is steeds in ontwikkeling. Dat is ook de bedoeling. Het moet een plaats zijn waar men elkaar kan ontmoeten, georganiseerd en ongeorganiseerd. Waar men kan bewegen in verenigingsverband of individueel. Door steeds in te spelen op recente ontwikkelingen blijft het park voldoen aan de behoeften van nu. Op dit moment wordt samen met jeugdwerkers gekeken naar een optimalisering van de openbare jeugdvoorzieningen in het park. Er is behoefte aan een schuilplek. Om een kwalitatieve ruimtelijke leefomgeving te behouden wordt gekozen voor een schuilhut die in vormgeving en materialen hetzelfde is als de schuil- en opberglocatie van de jeu de boule. Voorgesteld wordt om hiervoor een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen uit de reserve algemeen jeugdbeleid. Voor zover dit budget niet volledig in 2023 wordt uitgegeven, wordt voorgesteld het restant over te hevelen naar 2024 via de reserve algemeen jeugdbeleid.

- **3.6.2 Onderhoud MFC Roosteren**

In 2023 wordt het gemeenschapshuis gesplitst van de voormalige basisschool. Dit moment wordt ook aangegrepen om de accommodatie meer toekomstbestendig te maken door betere indeling en optimale verduurzaming. Praktisch en technisch is het wenselijk dat er een aantal geplande onderhoudswerkzaamheden worden meegenomen. In de eerdere kredietaanvraag is er van uitgegaan dat deze werkzaamheden gefinancierd konden worden uit de beschikbare onderhoudsmiddelen.

Voor de verschillende gemeentelijke accommodaties is een onderhoudsplanung gemaakt. De beschikbare onderhoudsvoorziening is onvoldoende om noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden voor MFC Roosteren uit te voeren. Ten behoeve van de noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden wordt voorgesteld om € 55.000 bij te ramen op de post onderhoud MFC Roosteren en dit te dekken uit de reserve vermindering kapitaallasten. Voor zover dit budget niet volledig in 2023 wordt uitgegeven, wordt voorgesteld het restant over te hevelen naar 2024 via de reserve vermindering kapitaallasten.

- **3.6.3 Investeringsubsidie buurtplekinitiatief Echt Noord (Centrum)**

Via de 1^e bestuursrapportage 2023 heeft de gemeenteraad € 50.000 beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een nieuwe buurtplek met de nadruk op bewegen, ontmoeten en spelen in Echt Noord (Centrum). De basis is de beleidsherziening van Speelruimtebeleid naar Buurtplekken van de toekomst. De gesprekken met de initiatiefnemers verlopen voorspoedig maar de concrete planuitwerking moet nog plaatsvinden. De realisatie start pas in 2024. Voorgesteld wordt om het beschikbaar gestelde budget, zijnde € 50.000 en bijbehorende dekking (speelvoorzieningen/ speelplaatsenplan) over te hevelen naar 2024.

- **3.6.4 Voorziening onderhoud gemeenschapshuizen**

De stichtingen die de gemeenschapshuizen exploiteren betalen jaarlijks een bedrag als bijdrage in de voorziening onderhoud van de gemeente. Op basis van de 'Overeenkomst ter zake verbouw, beheer en gebruik, exploitatie en onderhoud van gemeenschapshuis MFC Roosteren ter bevordering van de leefbaarheid binnen de kern Roosteren' draagt de Stichting MFC Roosteren vanaf 2021 jaarlijks bij in de kosten van het onderhoud. Tijdens de coronajaren hoefden de gemeenschapshuizen echter geen bedrag te betalen. In 2023 zijn de bedragen over 2022 weer in rekening gebracht bij de gemeenschapshuizen. De afdracht voor Roosteren over 2022 is € 5.453. De bijdrage van Stichting MFC Roosteren was nog niet structureel opgenomen in de begroting.

- **3.6.5 Preventieakkoord**

Voor de uitvoering van het lokaal preventieakkoord is voor 2023 budget gereserveerd. Echter door de landelijke ontwikkelingen zoals de komst van GALA/IZA met bijbehorende nieuwe financiering zijn een aantal acties, zoals Welzijn op recept, 'on hold' gezet. Ook blijkt het aantal deelnemers aan het programma HealthyLife over de eerste helft van 2023, lager dan waar in de begroting in eerste instantie rekening mee werd gehouden. Voorgesteld wordt het restant bedrag ad € 30.000 over te

hevelen naar 2024 via de reserve restant budgetten ten behoeve van de uitvoering preventieakkoord/plan van aanpak.

- **3.6.6 Gebundelde Uitkering (BUIG)**

Gemeenten ontvangen van het rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Voor 2023 is de definitieve uitkering bijgesteld naar € 7.307.950, waarvan € 716.952 voor de dekking van loonkostensubsidie. Dit betreft € 851.281 meer inkomsten dan in de voorlopige beschikking. Deze bijstelling is het resultaat van een stijging van het minimumloon, de verwerking van de realisatiecijfers over 2022, nieuwe inzichten in de conjunctuur, effecten van Rijksbeleid en de loon- en prijsbijstelling. Voor 2024 is de voorlopige gebundelde uitkering € 7.599.850, waarvan € 875.312 voor de dekking van loonkostensubsidie. Dit betreft € 741.079 meer inkomsten dan begroot. Voorgesteld wordt om de definitieve uitkering voor 2023 en voorlopige uitkering voor 2024 budgettair neutraal te verwerken in de begroting en bepaalde budgetten op basis van de meest recente uitgavenprognose bij te stellen. Overschotten en tekorten op de BUIG worden in principe aan het einde van het jaar gestort in dan wel onttrokken aan de reserve inkomensvoorzieningen, re-integratie en sociale werkvoorzieningen. Voor 2023 is de verwachting dat het BUIG-budget niet volledig uitgeput gaat worden. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 300.000 via de reserve restantbudgetten over te hevelen naar 2024. In 2024 wordt door het Servicecentrum MER Sociaal Domein onder meer extra ingezet (als pilot) op de jongerendoelgroep, op handhaving en op sociale activering. De kosten voor de extra inzet kan gedekt worden uit de extra BUIG-middelen 2023.

- **3.6.7 Nieuwe Wet Inburgering 2021**

Voor de uitvoering van de Nieuwe Wet Inburgering 2021 is van het Rijk een Specifieke Uitkering (SPUK) ontvangen over 2023 van € 334.901. Deze uitkering is nog niet in de gemeentelijke begroting opgenomen. Voorgesteld wordt om de SPUK budgettair neutraal in de begroting op te nemen. Verantwoording vindt plaats via de SiSa.

- **3.6.8 Participatie**

Binnen het budget voor Participatie/re-integratie is de verwachting dat in 2023 minder uitgegeven wordt dan begroot. Er wordt nog steeds fors ingezet op het instrument loonkostensubsidie waardoor inwoners aan het werk kunnen zonder inzet van andere re-integratiemiddelen. Per 1 april 2022 kan de gemeente een studietoelage verstrekken aan studenten met een beperking. De studietoelage is bedoeld om deze personen te stimuleren een diploma te behalen en zo de kans op een baan te vergroten. Voorgesteld wordt dit budget met € 15.000 bij te ramen. Daarnaast wordt in 2023 over de jaren 2021 en 2022 een belastingteruggave ontvangen inzake inkoop van re-integratietrajecten ter waarde van in totaal € 83.648. Voorgesteld wordt deze middelen voor in totaal € 68.000 over te hevelen naar 2024 en beschikbaar te stellen om te onderzoeken wat mogelijk nog meer nodig is in het kader van de Participatiewet in Balans. Daarnaast is nog sprake van een aantal kleine verschuivingen binnen het programma (advieskosten +/- € 2.000, arbeidsbemiddeling +/- € 3.000, detachingsbaan +/- € 9.000, beschut werk +/- € 4.000, loonkostentegemoetkoming +/- € 5.000).

- **3.6.9 Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang**

Noord- en Midden-Limburgse (NML) gemeenten werken samen in de modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR) om inwoners met complexe problematiek lokaal te ondersteunen en waar nodig van een passende beschikking Wmo te voorzien. Per gemeente is een budget beschikbaar om de basisvoorzieningen te versterken om te voorkomen dat inwoners beschermd wonen of maatschappelijke opvang nodig hebben, alsmede er voor zorg te dragen dat maximaal wordt gestreefd naar inclusie van elke inwoner met complexe problematiek. Dit budget komt voort uit een tegoed op de begroting beschermd wonen. De MGR dient jaarlijks hiervoor een regionale begroting, meerjarenbegroting en daarna eventueel begrotingswijziging in bij de gemeenten in de regio NML. Op basis hiervan worden middels een raadsvoorstel en de bestuursrapportages de effecten op de gemeentelijke begroting doorgevoerd. De onderstaande wijziging is afkomstig van de begrotingswijziging 2023-2 en aangepaste meerjarenbegroting 2024-2027. Voorgesteld wordt deze wijzigingen budgettair neutraal te ramen. Alleen in 2023 ontstaat een incidenteel voor-

deel aangezien in de 1e bestuursrapportage 2023 op voorhand al de uitvoeringskosten voor de MGR bijgeraamd zijn met € 2.530.

- **3.6.10 Opdracht jeugd- en jongerenproblematiek**

Inzake begeleiding jeugdproblematiek, begeleiding jonge statushouders en streetcare is één totaal-opdracht verstrekt per 1 januari 2023. De uitvoeringskosten verlopen redelijk in lijn met de totale opdrachtverstrekking. Wel dient een deel van het budget herverdeeld te worden zodat ramingen in overeenstemming zijn met de werkelijke verwachte uitgaven. Voor de opdrachten begeleiding jonge statushouders (€ 12.000) en streetcare (€ 18.000) wordt budget afgeraamd. Voorgesteld wordt voor de opdracht begeleiding jeugdproblematiek € 30.000 bij te ramen.

- **3.6.11 SPUK GALA**

Voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026 ontvangt de gemeente Echt-Susteren een nieuwe specifieke uitkering (SPUK) voor de versterking van drie hoofdthema's: sport, bewegen en cultuur (1), gezondheid en sociale basis (2) en ondersteunende onderdelen (3). Deze brede SPUK-regeling wordt ook wel de SPUK gezond en actief leven akkoord (GALA) genoemd. Voorgesteld wordt om de ontvangen uitkering budgetneutraal in de begroting op te nemen.

De gemeente Echt-Susteren streeft naar een goede samenhang tussen de GALA-onderdelen en sluit de verschillende domeinen op elkaar aan. In dit plan van aanpak wordt aan de hand van de 7 gemeenschappelijke doelen van het GALA uitleg gegeven over de opgave, de actuele situatie in de gemeente en geplande acties om de beoogde GALA resultaten te behalen.

1. Terugdringen gezondheidsachterstanden (waaronder Kansrijke Start)
2. Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
3. Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis
4. Een gezonde leefstijl
5. Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
6. Vitaal ouder worden
7. Domeinoverstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur

Het GALA vraagt om een integrale aanpak en betrokkenheid van diverse beleidsterreinen. Op het gebied van sport, bewegen, cultuur, gezondheid en sociale basis werkt onze gemeente al vanuit diverse lokale en regionale akkoorden en beleidskaders samen. Verder wordt ook de doorontwikkeling binnen het sociaal domein nadrukkelijk verbonden met de doelstellingen van het GALA.

De gemeente werkt samen met lokale en regionale partners zoals de GGD Limburg-Noord, uitvoeringsorganisatie Servicecentrum MER, Centrum voor Jeugd en Gezin, Huisartsenkoepel Meditta, welzijnsinstelling Menswel en de Midden-Limburgse gemeenten.

Bij de beleidsontwikkeling binnen het sociale domein worden diverse partijen en cliëntvertegenwoordigers betrokken zoals de Adviesraad Sociaal Domein, Jongerenparticipatie, ervaringsdeskundigen, sportplatform, preventieplatform, klankbordgroep mantelzorg en consultatie en advies van opdrachtnemers binnen het sociaal domein.

De SPUK middelen voor 2023 en volgende jaren zijn nog niet in de begroting opgenomen. Voorgesteld wordt de inkomsten/uitgaven budgettair neutraal te verwerken. Bij de jaarrekening wordt het niet bestede bedrag op een tussenrekening geboekt als 'vooruit ontvangen'. Indien een voor een onderdeel bedoelde uitkering voor het jaar 2023 niet of niet geheel in het jaar 2023 besteed is, kan het overschot tot een maximum van 20% in het jaar 2024 worden besteed aan het betreffende onderdeel. Worden middelen vervolgens nog niet geheel uitgegeven, dient er een terugbetaling aan het Rijk plaats te vinden. Door deze nieuwe SPUK GALA is de SPUK Lokaal Preventieakkoord komen te vervallen vanaf 2024. Voorgesteld wordt de inkomsten/uitgaven budgettair af te ramen.

De beschikbaar gestelde middelen voor combinatiefuncties kunnen ook vervallen in verband met nieuwe middelen vanuit de SPUK GALA. Voorgesteld wordt de uitgaven af te ramen met € 113.960.

3.6.12 Energiearmoede

In 2022 heeft de gemeente Echt-Susteren oorspronkelijk een specifieke uitkering (SPUK) van € 298.264 ontvangen waarmee kwetsbare huishoudens in huur- en koopwoningen ondersteund worden bij het nemen van maatregelen om op korte termijn de energierekening te verlagen. Aanleiding vormden de sterk gestegen energielasten. Vanwege de nog verder gestegen energieprijzen, alsook de oorlog in Oekraïne, heeft het kabinet besloten om de SPUK te verdubbelen ten behoeve van dezelfde doeleinden. Ook heeft de gemeente middelen ontvangen om uitvoering te geven aan het Nationaal Isolatieprogramma (NIP). Deze gelden zijn in 2022 toegevoegd aan de uitvoering van de SPUK gelden. In 2023 heeft het Rijk toegezegd aan de SPUK nogmaals € 254.039 toe te voegen als extra middelen voor het bestrijden van energiearmoede. De bestedingstermijn van de middelen is verlengd naar 31 december 2025 en verdeeld over de uitvoeringskosten en uitgaven aan maatregelen. De verhoging van de SPUK (€ 254.039) is nog niet in de gemeentelijke begroting geraamd. Voorgesteld wordt om deze budgettaire neutraal in de begroting op te nemen.

- **3.6.13 Kwijtschelding schulden toeslagenaffaire (SPUK)**

Het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid heeft de kosten en vergoeding conform de regeling specifieke uitkering kwijtschelding publieke schulden SZW in verband met de hersteloperatie toeslagen vastgesteld voor het vergoedingsjaar 2021 op € 9.963. Ook voor de regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen is het bedrag vastgesteld en ontvangt de gemeente € 2.250 aan baten over het vergoedingsjaar 2021 voor de uitvoeringskosten van de kwijtschelding. Voorgesteld wordt om het totaalbedrag van € 12.213 in de reserve inkomensvoorzieningen, re-integratie en sociale werkvoorzieningen te storten.

- **3.6.14 Minimabeleid**

De afgelopen jaren was de verwachting dat, vanwege de coronacrisis, de energiecrisis en de oorlog, meer gebruik gemaakt zou worden van bijzondere bijstand. Dit omdat meerdere huishoudens in financiële problemen zouden komen. In de praktijk is dit in 2023 ook deels gerealiseerd en zijn de verwachtingen bijgesteld. Voorgesteld wordt om het budget bijzondere bijstand pers. <65 jaar voor 2023 af te ramen met € 26.000 en het budget bijzondere bijstand pers. >65 jaar bij te ramen met € 18.000.

Wel blijft de heffing op loonbelasting in de bijzondere bijstand achter. Hierdoor wordt voorgesteld om dit budget af te ramen met € 6.500.

In 2023 zijn veel acties ondernomen op het gebied van schuldhulpverlening (SHV). Via communicatiekanalen is hier veel aandacht aan besteed en het Rijk heeft het traject verkort van 36 naar 18 maanden. Dit heeft als gevolg een grote toestroom naar SHV. Ook is de gemeente verplicht om inwoners in een SHV traject te registreren bij Stichting BKR (Bureau Krediet Registratie) en hiervoor worden kosten gemaakt. Bovendien is het SUN-noodhulpbureau gerealiseerd. Voorgesteld wordt om het totale budget SHV bij te ramen met € 22.500.

Specifiek gericht op kinderarmoede wordt ook een grote stijging verwacht. De financiële afspraken gemaakt met Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport & Cultuur worden naar verwachting maximaal benut. Verder zijn nieuwe voorzieningen als de VoorzieningenWijzer gerealiseerd en worden later in het jaar armoede-bijeenkomsten gepland. Voorgesteld wordt om het budget voor 2023 bij te ramen met € 37.500.

In 2023 blijft het gebruik van de minima-regelingen achter ten opzichte van de begroting. Hierdoor zijn de verwachte uitgaven lager dan het beschikbare budget voor de volgende regelingen: persoonlijk participatiebudget pensioengerechtigden (PPP), gemeentelijke zorgpolis (categoriale bijzondere bijstand) en maatschappelijk actief bonus (MAB). Voorgesteld wordt om deze budgetten voor 2023 als volgt af te ramen: PPP met € 10.000, categoriale bijzondere bijstand met € 14.000 en MAB met € 11.500.

Specifiek voor de bijzondere bijstand BBZ lening wordt geen gebruik verwacht voor het resterende deel van 2023. Daarom wordt ook hier voorgesteld dit budget af te ramen met € 1.000.

Bovenstaande bedragen betekenen een totale bijraming van € 9.000 op de lasten van het minima-beleid.

Wanneer onrechtmatig (een deel van) een uitkering binnen het minimabeleid wordt verstrekt, wordt dit bedrag teruggevorderd. In 2023 zijn in totaal € 61.700 aan inkomsten begroot in verband met terugvorderingen en aflossingen. Tot op heden is meer teruggevorderd dan begroot, maar blijven de aflossingen achter ten opzichte van de begroting. Voorgesteld wordt om de inkomsten in verband

met terugvorderingen bij te ramen met € 10.500 en de aflossingen af te ramen met € 41.500. Dit betekent op het gebied van baten een aframing van € 31.000.

Per saldo betekent dit op het budget minimeleidend een bijraming van € 40.000. Voorgesteld wordt om de bijstelling van de budgetten te dekken uit de reserve inkomensvoorzieningen, re-integratie en sociale werkvoorziening. Binnen deze reserve zijn voldoende middelen beschikbaar. Voor de kadernota 2025 wordt gekeken naar een meerjarige bijstelling, omdat verwacht wordt dat deze kosten structureel hoog blijven en de aflossingen al jaren niet in lijn zijn met de begroting.

- **3.6.15 Projectopdracht administratieve omzetting Wmo begeleiding**

Bij de inkoop WMO vanaf 1 januari 2024 is gekozen voor een nieuwe inkoopstelsel met 5 percelen. Voor het huidige cliëntenbestand betekent dit dat zij ingedeeld moeten worden in de passende percelen. Het gaat om een administratieve omzetting die de MER-SD gaat uitvoeren, zodat op 1 januari 2024 alle cliënten zijn omgezet. De kosten zijn geraamd op € 13.464. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 13.464 te onttrekken aan de reserve SC MER-SD. De afrekening van het project vindt plaats op basis van de werkelijke kosten.

- **3.6.16 Wmo**

Voor het jaar 2023 zijn de totaal geprognosticeerde kosten gelijk aan het begrote bedrag. Wel is op een aantal budgetten een overschrijding en op andere budgetten een onderuitputting te zien. Binnen de materiële maatwerkvoorzieningen is sprake van een overschrijding op de woonvoorzieningen (€ 335.000) door grote toegekende woningaanpassingen in 2023. Een onderuitputting is zichtbaar binnen de rolstoelvoorzieningen (€ 24.000) en vervoersvoorzieningen (€ 80.000). Voorgesteld wordt om de budgetten in totaal met € 231.000 bij te ramen. Bij de huishoudelijke hulp is opnieuw sprake van een flinke stijging. Een deel van de stijging van de uitgaven wordt verklaard door de indexering van tarieven hulp bij huishouden (+7,41%). Anderzijds ligt het aantal unieke klanten dat gebruik maakt van de huishoudelijke hulp in juni 2023 8% hoger dan in juni 2022. Voorgesteld wordt om dit budget met € 410.000 bij te ramen. In de begeleiding zorg in natura is een afname te zien in de uitgaven voor begeleiding individueel en begeleiding groep. De tarieven zijn geïndexeerd maar uitgaven dalen door een afname van het aantal unieke voorzieningen. Voorgesteld wordt om de budgetten met € 209.000 en € 284.000 af te ramen. In de uitgaven PGB (persoonsgebonden budget) huishoudelijke hulp is een stijging te zien van € 46.000 conform de hogere uitgaven. De inkomsten vanuit de eigen bijdrage voor hulp bij huishouding stijgen ook met € 25.000. Bij de PGB begeleiding is een daling te zien van € 80.000 conform de afname in aantallen. Voorgesteld wordt om deze budgetten met € 46.000 (uitgaven) en € 25.000 (inkomsten) bij te ramen en € 80.000 af te ramen. Daarnaast is nog sprake van een aantal kleine verschuivingen binnen het programma (subsidieprogramma's -/- € 7.000 en -/- € 8.000, Verzekeringen +/- € 2.000, ouderenbeleid -/- € 5.000, Wet verplichte GGZ -/- € 12.000). Het totaal van bovenstaande wijzigingen is neutraal en binnen het programma.

- **3.6.17 Omnibuzz**

Conform de begrotingswijziging 2023-2 en de aangepaste meerjarige begroting 2024-2027 van Omnibuzz zijn de verwachte uitgaven voor 2023 en meerjarig voor Echt-Susteren gestegen ten gevolge van een stijging in het verwachte vervoersresultaat, indexatie en de loonkosten. Voorgesteld wordt om het uitgaven budget bij te stellen met € 21.330 voor 2023, € 35.254 voor 2024, € 56.806 voor 2025, € 77.341 voor 2026 en € 108.052 voor 2027.

De verwachte inkomsten zijn tevens meerjarig aangepast. Ook hier wordt voorgesteld deze conform de begroting van Omnibuzz bij te stellen. De bijstelling bedraagt € 1.476 minder inkomsten voor 2023, € 1.554 meer inkomsten voor 2024, € 4.724 meer inkomsten voor 2025, € 8.055 meer inkomsten voor 2026 en € 10.889 meer inkomsten voor 2027. Per saldo vindt dekking plaats binnen het budget voor het versterken van de sociale basis.

- **3.6.18 Uitvoeringskosten Jeugd/Centrum Jeugd en Gezin**

In het collegeakkoord heeft de gemeente Echt-Susteren het voornemen opgenomen om de jeugdtaken vanaf 1 januari 2024 in eigen beheer te nemen. Hiervoor is een projectleider aangesteld en heeft een adviesbureau de opdracht gekregen een business case op te stellen. Dit advies is op 6 maart 2023 gepresenteerd. Daaropvolgend heeft een second opinion plaatsgevonden waarop besloten is de transitie niet te laten plaatsvinden. Sturing is echter wel belangrijk en noodzakelijk om

niet alleen kwalitatief goede jeugdzorg te organiseren maar ook om verbinding te leggen en invloed te hebben op verwijzingen. Van belang blijft dus het goed onderzoek plegen, extra inzet doen bij de gemeentelijke toegang (CJG) en het uitwerken van werkprocessen waarbinnen zelfraadzaamheid, laagdrempelige ondersteuning en domeinoverstijgend (samen) werken een plek krijgen waardoor de jeugdige en jonge inwoners van Echt- Susteren tijdig de juiste hulp krijgen. Het college stelt de raad voor om de uitvoeringskosten, de kosten voor de kwartiermaker en implementatie vanuit het voornemen en gepland voor de 2e helft van 2023 ad € 200.000 over te hevelen naar 2024.

- **3.6.19 Subsidie CJG**

Het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden- Limburg (CJG) wordt door zeven gemeenten uit Midden-Limburg gesubsidieerd om een aantal belangrijke jeugdtaken uit te voeren. Een van de taken is het onder mandaat van de gemeente toegang verlenen naar gespecialiseerde jeugdhulp. De gemeente is wettelijk verplicht om deze toegang te regelen. Daarnaast verleent het CJG ambulante hulp, inzet bij het AZC (12 uur per week) en verricht diverse activiteiten die gericht zijn op preventie. Over 2022 is een bedrag van € 115.000 teruggevorderd, waardoor in 2023 (incidenteel) een overschot is op het budget. Als gevolg van een recente cao stijging (nieuw afgesloten cao Sociaal Werk, totaal 15% salarisverhogingen) is in de subsidieaanvraag voor 2024 rekening gehouden met een indexatie van 12,95%. Voorgesteld wordt € 115.000 over te hevelen naar 2024 om te voorzien in de dekking van de gestegen personele lasten in de subsidieaanvraag 2024.

Daarnaast wordt voorgesteld om het subsidieplafond zoals opgenomen in de tabel van hoofdstuk 5 van de begroting 2024 te verhogen naar € 1.450.000. In de Kadernota 2025 zal de structurele bijstelling en dekking van de subsidie aan het CJG worden voorgesteld en verwerkt.

- **3.6.20 Jeugdhulp**

In de 1^e bestuursrapportage 2023 zijn alle jeugdhulpbudgetten bijgesteld op basis van de realisatiecijfers 2022. Een bedrag van in totaal € 314.897 is bijgeraamd op de budgetten. De laatste prognose over 2023 laat een overschrijding van het totaal budget van 2023 zien. Voorgesteld wordt om de jeugdhulpbudgetten te herverdelen op basis van de laatste prognosecijfers en per saldo € 654.756 bij te ramen. Bijstelling vindt plaats door een lastenverlaging en onttrekking uit de reserve jeugdhulp.

Nadat meer duidelijk is over de hervormingsagenda en de compensatie richting gemeenten wordt de meerjarenbegroting aangepast. Gezien kostentoeename in de jeugdhulpbudgetten moet wel opgemerkt worden dat enerzijds de transitie van de jeugdtaken niet plaatsvindt. Een transformatie zoals ook opgenomen in de Regiovisie jeugd en Gezin blijft wel noodzakelijk.

De grootste wijzigingen worden toegelicht:

JeugdzorgPlus: De kosten JeugdzorgPlus kunnen jaarlijks sterk fluctueren. Eén jeugdige kost op jaarbasis circa € 150.000. Halverwege het jaar is het aantal jeugdigen al gelijk aan het totale aantal ten opzichte van vorig jaar.

Landelijk transitiearrangement: De VNG heeft met een beperkt aantal, zeer specialistische jeugdhulpaanbieders, afspraken gemaakt om er zeker van te zijn dat er een contractbasis is voor aanbieders met een uitzonderlijk aanbod bij specifieke uitzonderlijke problematiek. Er is een toename van deze zeer complexe problematiek.

Segment 1 (Opname vervangende behandeling en behandeling met verblijf): Het afgesproken lumpsum budget wordt verrekend over alle gemeenten op basis van het aandeel. Het aandeel van Echt-Susteren blijkt hoger dan in eerste instantie bevoorschot.

Persoonsgebonden budget (PGB): De stijging ligt in het aantal jeugdigen/ouders/voogden dat ervoor kiest zorg in te kopen in plaats van zorg in natura (ZIN) te kiezen die de MLO gemeenten inkopen.

Gecertificeerde instellingen (GI's): Onder de GI's vallen Bureau Jeugdzorg (BJZ), de William Schrikker Groep (WSG) en het Leger des Heils (LdH). Afgelopen jaar heeft voor deze 3 GI's een tariefverhoging plaatsgevonden.

- **3.6.21 Jongerenparticipatie**

In het coalitieakkoord is de opdracht opgenomen "te onderzoeken hoe jongeren beter aan de voor kant betrokken kunnen worden bij nieuw beleid en zaken die hen direct raken". Op 3 november 2022 is een raadsbrede motie aangenomen. Om jongerenparticipatie binnen de gemeente Echt -

Susteren duurzaam vorm te geven, c.q. (toekomstige) actieve participatie te creëren is in de 1^e bestuursrapportage 2023 € 50.000 beschikbaar gesteld vanuit de reserve algemeen jeugdbeleid. Op 1 juli 2023 is een onderzoeksbureau gestart met fase 1 van het onderzoek. De kosten voor fase 1 zijn geraamd op € 10.025. Eind 2023, begin 2024 start fase 2 (de uitvoerings- en inrichtingsfase). Voorgesteld wordt het resterende budget van maximaal € 39.975 te storten in de reserve algemeen jeugdbeleid en voor 2024 opnieuw beschikbaar te stellen.

- **3.6.22 Praktijkondersteuner Huisartsen Jeugd**

Reeds in 2019 heeft de raad een bedrag van € 75.000 beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de pilot praktijkondersteuner huisartsen jeugd (POH-J). Het doel is om meer grip te krijgen op de verwijzingen van huisartsen. Vanaf 2020 zijn op verschillende huisartsenpraktijken praktijkondersteuners gestart. Inmiddels zijn in Echt-Susteren 6 huisartsenpraktijken met een praktijkondersteuner huisartsen jeugd. Een medewerker van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG), die deze functie invult, bekijkt tevens of het gezin laagdrempelige ondersteuning nodig heeft. De kosten van de inzet zijn tot en met 2021 binnen de reguliere capaciteit (van het CJG) opgevangen, vanaf 2022 zijn de gemaakte kosten ten laste van het beschikbaar gestelde bedrag van € 75.000 gekomen. In 2022 is uit de beschikbare middelen aanvullende ondersteuning ingekocht bij het CJG. Daarnaast is een kleine vergoeding betaald voor het gebruik van een praktijkruimte. In 2022 is de beschikking verstuurd aan het CJG inzake POH-J waarin werd aangegeven dat de resterende middelen van € 23.390 ingezet konden worden in 2023. Door capaciteitsproblematiek bij het CJG is het verzoek gedaan om dit bedrag (minus de kosten voor de praktijkruimte) wederom over te hevelen naar 2024. Het doel is om in 2024 te komen tot 7 huisartsenpraktijken met een praktijkondersteuner jeugd. De raad wordt voorgesteld om dit bedrag van € 22.994 over te hevelen naar 2024 om verdere uitbreiding van huisartsenpraktijken met een praktijkondersteuner jeugd te realiseren.

- **3.6.23 SROI Monitoringssysteem**

Vanuit de regio zijn in 2022 middelen ontvangen voor de aanschaf van het monitoringssysteem Wizzer. In totaal is een bedrag ontvangen van € 25.000 voor de kosten in 2022, 2023, 2024 en 2025, omdat het contract met Wizzer afgesloten is voor 4 jaar. In 2023 is het geraamd budget (na aftrek van de kosten betaald in 2022) € 20.900. De totale kosten voor 2023 bedragen € 4.600. Voorgesteld wordt het resterende budget van € 16.300 (bedoeld voor de kosten in 2024 en 2025) via de reserve restantbudgetten over te hevelen naar 2024 en in dat jaar opnieuw beschikbaar te stellen.

- **3.6.24 Regionale Samenwerking MLO**

Binnen de regionale begroting zijn voor 2023 een aantal personele budgetposten opgenomen die nog niet of nog niet volledig ingevuld zijn. Dat betekent dat de doorbelasting richting de gemeente iets lager zal uitvallen dan begroot. Voorgesteld wordt om het betreffende budget af te ramen met € 45.000 en dit bedrag via de reserve restant budgetten voor 2024 opnieuw beschikbaar te stellen. Als gevolg van loon- en prijscorrecties is de begroting voor 2024 hoger dan op dit moment geraamd.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.6.1 Schuilhut jongerenvoorziening Bandert	50.000				
3.6.1 Reserve algemeen jeugdbeleid	-50.000				
3.6.2 Onderhoud MFC Roosteren	55.000				
3.6.2 Onttrekking reserve vermindering kapitaallasten	-55.000				
3.6.3 Speelvoorzieningen	-50.000	50.000			
3.6.3 Reserve restant budgetten	50.000	-50.000			
3.6.4 Bijdrage MFC Roosteren in voorziening onderhoud	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
3.6.5 Overige gezondheidszorg	-30.000	30.000			
3.6.5 Reserve restant budgetten	30.000	-30.000			

3.6.6 Periodieke uitkeringen	731.281	671.079			
3.6.6 Loonkostensubsidie	400.000	350.000			
3.6.6 Periodieke uitkeringen I.O.A.W.	-200.000	-200.000			
3.6.6 Periodieke uitkeringen I.O.A.Z.	-80.000	-80.000			
3.6.6 Gebundelde uitkering (BUIG)	-851.281	-741.079			
3.6.6 Periodieke uitkeringen	-300.000				
3.6.6 Bijdrage MER		300.000			
3.6.6 Reserve restant budgetten	300.000	-300.000			
3.6.7 Inburgering	334.901				
3.6.7 Rijksbijdrage inburgering	-334.901				
3.6.8 Advieskosten	2.000				
3.6.8 Inkoop trajecten	-22.000				
3.6.8 Arbeidsbemiddeling	-3.000				
3.6.8 Detacheringsbaan	9.000				
3.6.8 Beschut werk	4.000				
3.6.8 Loonkostentegemoetkoming	-5.000				
3.6.8 Individuele studietoelage per 01-04-2022 PW	15.000				
3.6.8 Inkoop trajecten	-68.000	68.000			
3.6.8 Reserve restant budgetten	68.000	-68.000			
3.6.9 Versterken sociale basis	95.009	4.880	4.930	5.032	5.032
3.6.9 Bijdrage MER	945	-15.476	-15.476	-15.476	-15.476
3.6.9 Uitvoeringskosten MGR	17.362	20.554	20.554	20.554	20.554
3.6.9 Inkomsten MGR	-115.846	-9.958	-10.008	-10.110	-10.110
3.6.10 Jeugdgezondheidszorg aanpak jeugdprobl.	30.000				
3.6.10 Innovatieve proj. Jeugdhulp	-18.000				
3.6.10 Participatie inburgering	-12.000				
3.6.11 SPUK GALA Sport: Sportakkoord	28.422	28.421	28.421	21.853	
3.6.11 SPUK GALA Sport: Combinatiefuncties	195.673	195.670	195.670	189.028	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Gezondheidsachterstanden	43.726	43.725	43.725	43.706	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Kansrijke Start	32.794	34.980	34.980	43.706	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Mentale gezondheid	15.304	10.931	10.931		
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Overgewicht/Obesitas	38.260	38.260	38.260		
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Valpreventie Leefomgeving	112.594	103.847	103.847	107.079	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Alcohol/drugs/roken	21.863	21.863	21.863		
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Sociale basis	5.466	5.466	5.466		
	79.800	78.705	78.705	59.003	

3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Mantelzorg	21.863	21.863	21.863	19.668	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Eenzaamheid	21.863	21.863	17.490		
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Welzijn op recept	12.025	20.769	25.142	29.501	
3.6.11 SPUK GALA Ondersteunend: GGD	5.466	5.466	5.466		
3.6.11 SPUK GALA Ondersteunend: Regionale Aanpak Preventie	19.458	15.960	15.960		
3.6.11 SPUK GALA Ondersteuningsbudget	7.400				
3.6.11 SPUK GALA Sport: Sportakkoord	-28.422	-28.421	-28.421	-21.853	
3.6.11 SPUK GALA Sport: Combinatiefuncties	-195.673	-195.670	-195.670	-189.028	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Gezondheidsachterstanden	-43.726	-43.725	-43.725	-43.706	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Kansrijke Start	-32.794	-34.980	-34.980	-43.706	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Mentale gezondheid	-15.304	-10.931	-10.931		
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Overgewicht/Obesitas	-38.260	-38.260	-38.260		
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Valpreventie	-112.594	-103.847	-103.847	-107.079	
Leefomgeving	-21.863	-21.863	-21.863		
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Alcohol/drugs/roken	-5.466	-5.466	-5.466		
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Sociale basis	-79.800	-78.705	-78.705	-59.003	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Mantelzorg	-21.863	-21.863	-21.863	-19.668	
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Eenzaamheid	-21.863	-21.863	-17.490		
3.6.11 SPUK GALA Gezondheid: Welzijn op recept	-12.025	-20.769	-25.142	-29.501	
3.6.11 SPUK GALA Ondersteunend: GGD	-5.466	-5.466	-5.466		
3.6.11 SPUK GALA Ondersteunend: Regionale Aanpak Preventie	-19.458	-15.960	-15.960		
3.6.11 SPUK GALA: Ondersteuningsbudget	-7.400				
3.6.11 Overige gezondheidszorg: Lokaal Preventieakkoord		-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
3.6.11 Overige gezondheidszorg: Lokaal Preventieakkoord		20.000	20.000	20.000	20.000
3.6.11 Combinatiefuncties	-113.960	-113.960	-113.960	-113.960	-113.960
3.6.12 Externe dienstverlening	22.470				
3.6.12 Uitgaven projecten aanpak energie armoede	231.569				
3.6.12 Rijksbijdrage aanpak energiearmoede	-254.039				
3.6.13 Kwijtschelding publ. schulden (SPUK G12)	-9.963				
3.6.13 Kwijtschelding gemeent. schulden (SPUK C62)	-2.250				
3.6.13 Storting reserve ink.voorz, reïntegratie, soc. Werkvoorz.	9.963				
3.6.13 Storting reserve ink.voorz, reïntegratie, soc. Werkvoorz.	2.250				

3.6.14 Bijzondere bijstand pers. < 65 jaar	-26.000				
3.6.14 Bijzondere bijstand pers. > 65 jaar	18.000				
3.6.14 Loonheffing/premie	-6.500				
3.6.14 Uitvoeringskosten schuldhelpverlening	22.500				
3.6.14 Alle kinderen doen mee budget	37.500				
3.6.14 Pers. participatiebudg. pensioengerechtigden	-10.000				
3.6.14 Categoriele bijzondere bijstand premie	-14.000				
3.6.14 Maatschappelijke actief bonus	-11.500				
3.6.14 Bijzondere bijstand BBZ lening	-1.000				
3.6.14 Terugvordering	-10.500				
3.6.14 Aflossing	41.500				
3.6.14 Onttrekking reserve ink.voorz.	-40.000				
3.6.15 Begeleiding (WMO) - Bijdrage MER	13.464				
3.6.15 Onttrekking reserve SC MER-SD	-13.464				
3.6.16 Woonvoorziening	335.000				
3.6.16 Rolstoelvoorziening	-24.000				
3.6.16 Vervoersvoorziening	-80.000				
3.6.16 Hulp bij huishouding	410.000				
3.6.16 Begeleiding individueel	-209.000				
3.6.16 Begeleiding groep	-284.000				
3.6.16 Uitvoeringskosten sociaal domein	-59.000				
3.6.16 PGB gemeente - Huishoudelijke hulp	46.000				
3.6.16 PGB gemeente - Begeleiding	-80.000				
3.6.16 Subsidieprogramma	-7.000				
3.6.16 Verzekeringen	2.000				
3.6.16 Subsidieprogramma prof. instellingen	-8.000				
3.6.16 Ouderenbeleid	-5.000				
3.6.16 Wet verplichte GGZ	-12.000				
3.6.16 Eigen bijdrage hulp bij huishouding	-25.000				
3.6.17 Collectief vervoer - Uitgaven Omnibuzz	21.330	35.254	56.806	77.341	108.052
3.6.17 Versterken sociale basis	-22.806	-33.700	-52.082	-69.286	-97.163
3.6.17 Collectief vervoer - Eigen bijdrage	1.476	-1.554	-4.724	-8.055	-10.889
3.6.18 Uitvoeringskosten Jeugd	-200.000	200.000			
3.6.18 Reserve restant budgetten	200.000	-200.000			
3.6.19 Subsidie CJG	-115.000	115.000			
3.6.19 Reserve restant budgetten	115.000	-115.000			
3.6.20 CJG-ML	-2.781				
3.6.20 Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang	-258				
3.6.20 Jeugdhulp begeleiding individueel	6.000				
3.6.20 Jeugdhulp begeleiding individueel	285.827				
3.6.20 Logeren	-37.903				
3.6.20 Jeugdhulp behandeling individueel (excl. GGZ)	1.538.999				
3.6.20 Jeugdhulp dagbesteding	-425.000				
3.6.20 Jeugdhulp dagbesteding	38.310				
3.6.20 Jeugdhulp dagbegeleiding GGZ	120.998				
3.6.20 Pleegzorg (wonen)	-110.740				
3.6.20 Gezinsgericht (wonen)	63.614				
3.6.20 Jeugdhulp met verblijf overig (wonen)	-654.900				
3.6.20 Verblijf met behandeling (excl GGZ)	-472.859				
3.6.20 Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-1.114.905				
3.6.20 Jeugd behandeling LTA	-45.000				
3.6.20 Jeugdhulp crisis	-100.000				
3.6.20 Verblijf LTA	1.118.656				
3.6.20 Verblijf met behandeling GGZ	282.063				
3.6.20 Gesloten verplaatsing (Jeugdzorgplus)	204.838				

3.6.20 Jeugdbescherming	5.111				
3.6.20 Jeugdbescherming	-6.215				
3.6.20 Jeugdbescherming	-47.546				
3.6.20 Jeugdbescherming	29.448				
3.6.20 Jeugdreclassering	-4.526				
3.6.20 Jeugdreclassering	-718				
3.6.20 Jeugdreclassering	-15.757				
3.6.20 Uitvoeringskosten Jeugd	-200.000				
3.6.20 Onttrekking reserve jeugdhulp	-454.756				
3.6.21 Algemeen Jeugdbeleid	-39.975	39.975			
3.6.21 Reserve algemeen jeugdbeleid	39.975	-39.975			
3.6.22 Ondersteuning huisartsen	-22.994	22.994			
3.6.22 Reserve jeugdhulp	22.994	-22.994			
3.6.23 Monitoring SROI	-16.300	16.300			
3.6.23 Reserve restant budgetten	16.300	-16.300			
3.6.24 Wmo Samenwerkingsverbanden	-13.500	13.500			
3.6.24 Jeugd Samenwerkingsverbanden	-31.500	31.500			
3.6.24 Reserve restant budgetten	45.000	-45.000			
Totaal	-121.990	-119.460	-119.460	-119.460	-119.460

3.7 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wat gaan we doen?

- **3.7.1 Gebiedsontwikkeling VDL Nedcar**

In de 2^e bestuursrapportage 2017 is € 67.600 aan budget beschikbaar gesteld voor herijking verkenningnota uitbreiding VDL Nedcar, met als dekkingsmiddel de reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied. Dit budget is onder andere bedoeld om voor de gebiedsontwikkeling van VDL Nedcar juridisch advies in te winnen, aanvullende onderzoeken uit te laten voeren en vakspecialisten in te huren. Van dit budget resteert € 26.330.

Na het onherroepelijk worden van het Provinciaal Inpassingsplan in 2022 is gestart met de uitwerking van de deelprojecten die onderdeel uitmaken van de gebiedsontwikkeling. Eind 2023 neemt de provincie naar verwachting een besluit over de daadwerkelijke uitvoering van de deelprojecten. Voorgesteld wordt om het restandbudget zijnde € 26.330 en bijbehorend dekkingsmiddel (de reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied) door te schuiven naar 2024.

- **3.7.2 Onderzoekskosten gebiedsontwikkeling Schansberg**

Door middel van de 1^e bestuursrapportage 2019 heeft de gemeenteraad een budget van € 22.000 beschikbaar gesteld om te onderzoeken of een herontwikkeling van het gebied Schansberg mogelijk is. Dekking geschiedt door inzet van de reserve samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold.

Vanwege de eigendomssituatie binnen het gebied is dit onderzoek tot op heden niet uitgevoerd en is het budget (€ 22.000) met bijbehorend dekkingsmiddel doorgeschoven naar dienstjaar 2023.

Het gebied Schansberg ligt binnen het stroomvoerend rivierbed van de Maas en grenst aan het waterwingebied de Rug. Daarnaast worden vanuit de provincie Limburg eisen gesteld aan een herontwikkeling en zijn er binnen het gebied meerdere gebiedseigenaren met ieder hun eigen wensen/ideeën. Dit alles maakt de herontwikkeling tot een complexe puzzel, waardoor de inventarisatiefase langer duurt dan verwacht. Daarbij komt dat de Belgische overheid de Pater Sangersbrug wil vervangen. De voorbereidingen hiervoor lopen. Vanwege de samenhang met een herontwikkeling van het gebied Schansberg leidt dit er toe dat de onderzoeken naar deze herontwikkeling en daarmee ook de hiermee verband houdende kosten over een langere periode worden uitgesmeerd.

Voorgesteld wordt om het beschikbaar gestelde budget, zijnde € 22.000 en het bijbehorend dekkingsmiddel (de reserve samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold) over te hevelen naar 2024.

- **3.7.3 Woonwagenlocatie Groensebos**

Voor 2023 was een bedrag geraamd van € 20.000 voor uitvoering van het project legalisatie Groensebos. Hiervan is een bedrag van € 3.812 uitgegeven. Om in 2024 nog vervolgwerkzaamheden uit te kunnen voeren, wordt voorgesteld om het restantbudget van € 16.188 via de reserve restantbudgetten over te hevelen naar 2024.

- **3.7.4 Implementatie Omgevingswet**

Voor 2023 is in de gemeentelijke begroting een budget opgenomen van € 670.684 voor de implementatie van de Omgevingswet. De Omgevingswet treedt volgens planning op 1 januari 2024 in werking, waarvoor nog een aantal werkzaamheden moeten plaatsvinden. Naar verwachting worden er voor de implementatie van de Omgevingswet, de Omgevingsvisie en het Initieel Omgevingsplan nog kosten gemaakt die uit dit budget worden voldaan. Deze worden dan van het beschikbare budget afgeboekt, waarna het resterende saldo op het einde van het boekjaar zal worden overgeheveld naar 2024. De schatting is dat dit jaar een bedrag van € 115.000 wordt uitgegeven voor de genoemde projecten. Om te voorkomen dat het budget voor 2024 ontoereikend is voor de uitvoering van de noodzakelijke acties, wordt voorgesteld om het restantbudget van € 555.684 via de reserve restantbudgetten over te hevelen naar 2024.

- **3.7.5 Voorbereidingsbudget gebiedsontwikkeling**

Ten behoeve van de voorbereiding van projecten en werkzaamheden die voortkomen vanuit gebiedsontwikkelingen is door de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld. Voor 2023 is dit in totaal € 184.332, gesplitst in een algemeen budget (€ 102.168) en een voorbereidingsbudget voor de gebiedsontwikkeling Roosteren (€ 82.164). De bestedingen in 2023 bedragen zijn geraamd op respectievelijk € 15.046 en € 27.650. Omdat deze gebiedsontwikkelingen en de bijbehorende projecten zich over meerdere jaren uitspreiden, wordt voorgesteld om de restantbudgetten 2023, geraamd op € 87.122 (voorbereidingsbudget Gebiedsontwikkeling) en € 54.514 (voorbereidingsbudget gebiedsvisie Roosteren), door te schuiven naar 2024. Een gedeelte van de voorbereidingsbudgetten gebiedsontwikkeling wordt gedekt door de reserve vermindering kapitaallasten (€ 42.260), ook dit dekkingsmiddel schuift door naar 2024. Doorschuiving van de resterende voorbereidingsbudgetten gebeurt via de reserve restant budgetten (€ 99.376).

- **3.7.6 Wet goed verhuurderschap**

Op 1 juli 2023 is de Wet goed verhuurderschap in werking getreden. Met de invoering van deze wet krijgen gemeenten een belangrijke rol bij het bevorderen van goed verhuurderschap. Zo moet iedere gemeente uiterlijk 1 januari 2024 een meldpunt inrichten voor klachten over ongewenst gedrag van verhuurders en moeten gemeenten de wet gaan handhaven. Met het meldpunt en de handhavingsbevoegdheden krijgen gemeenten een verplichte extra taak. Voor het uitvoeren van deze extra taak worden gemeenten gecompenseerd door het Rijk. Onze gemeente ontvangt in 2023 incidenteel € 13.072 en structureel € 22.244 om de nieuwe verplichte taak uit te voeren. De structurele uitkering is met ingang van 2023 via het gemeentefonds uitgekeerd. De uitvoeringskosten moeten in de begroting worden opgenomen. Voorgesteld wordt om de structurele bijdrage in de begroting 2023 en volgende jaren op te nemen en het bedrag dat in 2023 niet besteed wordt, over te hevelen naar 2024 via de reserve restant-budgetten. Dekking van de uitgaven vindt plaats door te beschikken over de stelpost toekomstige verplichtingen algemene uitkering.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.7.1 Adviskosten VDL Nedcar	-26.330	26.330			
3.7.1 Reserve kwaliteitverbeterende projecten buitengebied	26.330	-26.330			
3.7.2 Onderzoekskosten Schansberg	-22.000	22.000			
3.7.2 Reserve Industriepark Swentibold	22.000	-22.000			
3.7.3 Woonwagenlocatie Groensebos	-16.188	16.188			
3.7.3 Reserve restantbudgetten	16.188	-16.188			
3.7.4 Overheveling restantbudget	-555.684	555.684			
3.7.4 Reserve restantbudgetten	555.684	-555.684			
3.7.5 Voorbereidingsbudget GO	-87.122	87.122			
3.7.5 Voorbereidingsbudget GO Roosteren	-54.514	54.514			
3.7.5 Reserve vermindering kapitaallasten	42.260	-42.260			
3.7.5 Reserve restant budgetten	99.376	-99.376			
3.7.6 Advieskosten volkshuisvesting	22.244	22.244	22.244	22.244	22.244
3.7.6 Stelpost toekomstige verplichtingen AU	-22.244	-22.244	-22.244	-22.244	-22.244
Totaal	-	-	-	-	-

3.8 Omgevingsrecht

Wat gaan we doen?

- **3.8.1 Bijstelling bijdrage RUD**

De bijdrage voor de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD) is in 2023 € 15.970 hoger uitgevallen dan geraamd als gevolg van een toegenomen vraag en afname van diensten op het gebied van uitvoering van VTH-taken. Deze overschrijding wordt gecompenseerd door de ontvangen legesopbrengsten. Derhalve wordt een bedrag van € 15.970 toegevoegd aan het budget bijdrage RUD en wordt de legesraming met eenzelfde bedrag verhoogd.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.8.1 Bijdrage RUD	15.970				
3.8.1 Bouwleges	-15.970				
Totaal	-	-	-	-	-

3.9 Economische zaken en grondexploitaties

Wat gaan we doen?

- **3.9.1 Hotelontwikkeling Poort van Echt**

In de raadsvergadering van 3 juni 2021 heeft de raad een uitvoeringskrediet van € 797.000 beschikbaar gesteld voor het project Hotelontwikkeling Poort van Echt. In dit totale uitvoeringskrediet zijn kosten voor planontwikkeling, aanpassing infrastructuur en aanleg/aanpassing kabels en leidingen opgenomen.

De kosten van het uitvoeringskrediet worden gedekt door de van de ontwikkelaar te ontvangen exploitatiebijdrage, zijnde € 797.000. De exploitatiebijdrage van de ontwikkelaar is gekoppeld aan de procedure van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. Aangezien de procedure van de omgevingsvergunning nog niet is afgerond, schuift het gedeelte van het budget voor de onderdelen aanpassing infrastructuur en aanleg/aanpassing kabels en leidingen (€ 727.000) en bijbehorend dekkingsmiddel (de bijdrage van de ontwikkelaar) door naar 2024.

- **3.9.2 Planuitwerking Landschapsvisie Zuidrand Echt**

Door middel van de 1^e bestuursrapportage 2022 heeft de gemeenteraad een budget van € 25.000 beschikbaar gesteld voor de planuitwerking van onderdelen van de Landschapsvisie Zuidrand Echt. Het betreft voornamelijk het aanbrengen van landschappelijke beplantingen tegen de zuidrand van Echt. Verder is het de bedoeling te onderzoeken of de recreatieve ontsluiting van de oude trambaan haalbaar is. Dekking geschiedt door inzet van de reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied. Vanwege andere prioriteiten is het niet mogelijk gebleken om in 2023 invulling te geven aan deze planvorming en -uitwerking. Voorgesteld wordt om het beschikbaar gestelde budget, zijnde € 25.000 en bijbehorende dekking (reserve kwaliteit verbeterende projecten buitengebied) over te hevelen naar 2024.

- **3.9.3 Woningbouw Karel V-straat Koningsbosch**

De gemeente heeft in 2023 ten behoeve van de geplande realisatie van 20 woningen aan de Karel V-straat Koningsbosch een anterieure exploitatieovereenkomst gesloten met een ontwikkelaar. Het woningbouwplan voorziet in de realisatie van eengezinswoningen en levensloopbestendige woningen. De gemeente vervult in dit kader een faciliterende rol. De ontwikkelaar is verantwoordelijk voor de opstalontwikkeling en de aanleg van de infrastructuur en de gemeente voor een passend planologisch regime. In verband met de herontwikkeling ontvangt de gemeente een bedrag van € 10.000 voor planontwikkelings- en uitvoeringskosten.

- **3.9.4 Hoek Marktstraat-Willibrordusplein**

De gemeente is in 2015 met een partij een exploitatieovereenkomst aangegaan om op de hoek Marktstraat-Willibrordusplein o.a. een supermarktfunctie te realiseren. Dit plan is niet doorgegaan en in 2022 heeft een contractovername door een andere partij plaatsgevonden. Het nieuwe plan voorziet in 2 ruimtes voor detailhandel en/of horeca alsmede 4 appartementen aan de Marktstraat en 21 appartementen aan het Willibrordusplein.

Om dit plan te realiseren moeten kabels en leidingen (o.a. een hogedrukgas- en een hoofdwaterleiding) omgelegd worden. Vanwege de ligging van deze leidingen in het openbaar gebied is gemeente opdrachtgever van deze werkzaamheden. Met de projectontwikkelaar is afgesproken dat de hiermee gemoeide kosten ter hoogte van € 83.896 door de ontwikkelaar aan de gemeente worden vergoed. Voor het project is bovendien nog een budget van € 58.200 beschikbaar voor planontwikkelings- en uitvoeringskosten. Dit bedrag wordt in 2023 niet besteed. Voorgesteld wordt om dit bedrag via de reserve restantbudgetten (€ 28.200) en de Algemene reserve Grondbedrijf (€ 30.000) over te hevelen naar 2024.

- **3.9.5 Appartementencomplex Louerstraat**

De gemeente heeft in verband met de geplande bouw van een complex met 4 (huur)appartementen aan de Louerstraat in Susteren een exploitatieovereenkomst met een exploitant gesloten. De appartementen zijn bedoeld voor doorstromers en jonge senioren. De gemeente vervult in dit project een faciliterende rol. De ontwikkelaar is verantwoordelijk voor de opstalontwikkeling en de gemeente voor een passend planologisch regime. In verband met de ontwikkeling ontvangt de gemeente een bedrag van € 5.000 voor planontwikkelings- en uitvoeringskosten.

- **3.9.6 Versterking economische structuur**

"Het budget "versterking economische structuur" is bestemd voor uitgaven ter bevordering van de lokale economie van de gemeente Echt-Susteren.

Ter versterking van het winkelcentrum in Echt is er behoefte om meer sfeer en beleving te creëren o.a. door de aanleg van sfeerverlichting in bomen, het organiseren van evenementen en extra aankleding van de openbare ruimte. Het afgelopen jaar is extra sfeerverlichting aangebracht waarvan de kosten zijn gespreid over een periode van 4 jaar. Voor de extra aankleding van de openbare ruimte ligt nog geen concreet plan. Aangezien de kosten hieromtrent jaar overschrijdend zijn wordt voorgesteld om € 5.000 van het budget "versterking economische structuur" in 2023 af te ramen en te storten in de reserve restantbudgetten en in 2024 het budget 'versterking economische structuur' te verhogen met € 5.000 met als dekkingsmiddel de reserve restantbudgetten.

- **3.9.7 GKM-bijdragen**

In de begroting 2023 is geen raming opgenomen voor de te ontvangen bijdragen in het kader van het Gemeentelijk Kwaliteitsmenu (GKM). Deze opbrengsten zijn namelijk volledig afhankelijk van particuliere initiatieven die worden ingediend, waarvoor een GKM-bijdrage verplicht is. Deze bijdragen worden in het kader van de jaarrekening conform gemeentelijk beleid (de nota reserves en voorzieningen) gestort in de reserve kwaliteitsfonds. Vooruitlopend daarop wordt voorgesteld om in het kader van de 2^e bestuursrapportage 2023 de reeds ontvangen GKM-bijdragen (€ 173.510) in te boeken en deze toe te voegen aan de reserve kwaliteitsfonds.

- **3.9.8 Lokale bon**

Op basis van het raadsbesluit van de nota van wijziging 2^e bestuursrapportage 2022 is storting gedaan in de voorziening lokale bon. Dit is destijds deels in 2022 geboekt en deels in 2023.

De accountant heeft in het kader van de jaarrekeningcontrole aangegeven dat de storting volledig in 2022 had moeten plaatsvinden. Bij de jaarrekening is de storting in de voorziening lokale bon omgezet in een storting in de reserve vermindering kapitaallasten.

Het bedrag van € 1.037.815 dat in 2022 is toegevoegd aan de reserve vermindering kapitaallasten wordt nu weer onttrokken en alsnog gestort in de voorziening lokale bon.

- **3.9.9 Programma Centrum Echt**

Voor het Programma Centrum Echt zijn voor de jaren 2020 tot en met 2025 planontwikkelingskosten gebudgetteerd. Voor 2023 is het beschikbare bedrag € 75.000. In 2023 vond de zitting in bodemprocedure bij de Raad van State plaats over het Bestemmingsplan Centrum Echt. Door het grote aantal beroepschriften en de complexiteit van de zaak was het nodig een groot aantal externe deskundigen in te schakelen voor de voorbereiding van de zitting en voor de aanwezigheid tijdens de zitting zelf. Naast de beroepen tegen het bestemmingsplan blijft een kleine groep ondernemers uit het centrum ageren tegen alle vergunningen die worden verleend in het kader van het Programma Centrum Echt (onder andere met betrekking tot De Valk en de aanleg van nieuwe wegen). Door de benodigde inhuur van externe juridische en inhoudelijke bijstand is het bedrag dat voor 2023 beschikbaar is nog te laag. Voorgesteld wordt daarom voor 2023 een aanvullend bedrag van € 75.000 op te nemen en dit bedrag te dekken uit de reserve majeure projecten.

- **3.9.10 Doorschuiven budgetten programma centrum Echt**

In het kader van het provinciale programma Kwaliteit Limburgse Centra (KLC) heeft de gemeente Echt-Susteren subsidiebeschikkingen ontvangen van € 1.200.000 en € 1.100.000 voor het Programma Centrum Echt. De subsidie van € 1.200.000 is via de Nota van wijziging op de 2e bestuursrapportage 2021 respectievelijk de 1e en 2e bestuursrapportage 2022 ingebracht in de gemeentelijke begroting, als dekkingsmiddel voor een infrastructureel investeringskrediet en een tweetal exploitatiebudgetten. De subsidie van € 1.100.000 is via de 1e bestuursrapportage 2023 ingebracht in de gemeentelijke begroting, eveneens als dekkingsmiddel voor een infrastructureel investeringskrediet en een exploitatiebudget. In het jaar 2023 zijn op de exploitatiebudgetten geen kosten gemaakt. Voorgesteld wordt dan ook om (de restanten van) de exploitatiebudgetten (€ 550.000 en € 77.500) en de bijbehorende dekkingsmiddelen - de beide KLC-subsidies - door te schuiven naar 2024.

- **3.9.11 Subsidie woningbouw Karel-V straat Koningsbosch**

De gemeente heeft in 2023 ten behoeve van de realisatie van 20 woningen aan de Karel V-sstraat Koningsbosch een anterieure exploitatieovereenkomst met een ontwikkelaar gesloten. Het woningbouwplan Egmondhof voorziet in de realisatie van 8 eengezinswoningen en 12 levensloopbestendige woningen. Omdat in het plan extra kosten moeten worden gemaakt die de kwaliteit, betaalbaarheid en de realisatiesnelheid ten goede komen is subsidie aangevraagd op grond van de Startbouwimpuls. Indien deze subsidie verstrekt wordt, kan de bekostiging van de extra kosten plaats vinden door de subsidie. Komt het project niet voor subsidie in aanmerking, dan wordt voorgesteld dit te dekken vanuit de reserve vermindering kapitaalslasten. Voorgesteld wordt in dat geval een bijdrage van € 50.000 te doen in deze extra kosten. Op het moment van het opstellen van deze bestuursrapportage heeft de gemeente Echt-Susteren nog geen subsidiebeschikking ontvangen. Derhalve wordt de bijdrage (€ 50.000) vooralsnog bekostigd vanuit de reserve vermindering kapitaalslasten.

- **3.9.12 Voorbereidingskrediet actieve en faciliterende grondexploitaties**

De raad geeft het college de ruimte om jaarlijks zonder voorafgaande tussenkomst van de raad tot een totaal bedrag van maximaal € 100.000 bestedingen te doen voor de voorbereiding van actieve- en faciliterende grondexploitaties, dit met inachtneming van de voorwaarden die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) over voorbereidingskosten dwingend voorschrijft. Dit bedrag is in de 1^e bestuursrapportage 2023 verhoogd met € 85.000, ten behoeve van de projecten Vonderen en Louersveld (Middelveld III).

Voor 2023 is aanvullend krediet nodig voor de voorbereidingswerkzaamheden van Louersveld (Middelveld III). Hieronder vallen de kosten van het opstellen/uitwerken van het stedenbouwkundig ontwerp, onderzoeken, planologische procedure, projectmanagement en ondersteuning bij de grondverwerving. Het geraamde aanvullend benodigde krediet voor 2023 bedraagt € 85.000.

Worden de plannen (waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt) daadwerkelijk in ontwikkeling genomen, dan worden de geactiveerde voorbereidingskosten overgeheveld naar het actieve of faciliterende grondexploitatiecomplex.

Geactiveerde voorbereidingskosten waarvan de 5 jaars-termijn (de maximale activeringstermijn) is verstreken worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat. Als dekking wordt hiervoor de Algemene reserve grondbedrijf gebruikt.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.9.1 Poort van Echt aanpassing infra	-647.000	647.000			
3.9.1 Poort van Echt aanleg/aanpassing kabels en leidingen	-80.000	80.000			
3.9.1 Exploitatiebijdrage ontwikkelaar	727.000	-727.000			
3.9.2 Planuitwerking landschapsvisie zuidrand Echt	-25.000	25.000			
3.9.2 Reserve kwaliteitsverbeterende projecten buitengebied	25.000	-25.000			
3.9.3 Planontw.kst/uitvoeringskst inzake woningbouw Karel V straat Koningsbosch	10.000				
3.9.3 Bijdrage planontw.kst/uitvoeringskst inzake woningbouw Karel V straat Koningsbosch	-10.000				
3.9.4 Hoek Marktstraat-Willibrordusplein (kabels en leidingen)	83.896				
3.9.4 Bijdrage ontwikkelaar inzake hoek Marktstraat-Willibrordusplein (kabels en leidingen)	-83.896				
3.9.4 Hoek Marktstraat-Willibrordusplein (planontwikkelings- en uitvoeringskosten)	-58.200	58.200			
3.9.4 Reserve restant budgetten	28.200	-28.200			
3.9.4 Algemene reserve Grondbedrijf	30.000	-30.000			
3.9.5 Planontw.kst/uitvoeringskst inzake appartementencomplex Louerstraat	5.000				
3.9.5 Bijdrage planontw.kst/uitvoeringskst inzake appartementencomplex Louerstraat	-5.000				
3.9.6 Versterking economische structuur	-5.000	5.000			
3.9.6 Reserve restant budgetten	5.000	-5.000			
3.9.7 Diverse GKM bijdragen	-173.510				
3.9.7 Reserve kwaliteitsfonds	173.510				
3.9.8 Storting voorziening lokale bon	1.037.815				
3.9.8 Onttrekking reserve vermindering kapitaallasten	-1.037.815				
3.9.9 Planontwikkelingskosten programma centrum Echt	75.000				
3.9.9 Reserve majeure projecten	-75.000				
3.9.10 Programma Centrum Echt/versterken centra, kernen en wijken gemeente Echt-Susteren	550.000				
3.9.10 KLC1 subsidie	-550.000				
3.9.10 Programma Centrum Echt/versterken centra, kernen en wijken gemeente Echt-Susteren	77.500				
3.9.10 KLC2 subsidie	-77.500				
3.9.11 Woningbouw Egmondhof Koningsbosch		50.000			
3.9.11 Reserve vermindering kapitaallasten		-50.000			
Totaal	-	-	-	-	-

Investerings	2023	2024	2025	2026	2027
3.9.12 Voorbereidingskrediet grondexploitaties	85.000				
Totaal	85.000	-	-	-	-

3.10 Algemene dekkingsmiddelen

Wat gaan we doen?

- **3.10.1 Onvoorziene uitgaven**

Jaarlijks wordt € 103.500 geraamd voor de post onvoorziene lasten. Tot 1 september 2023 zijn er nog geen onvoorziene lasten geboekt. Er zijn geen indicaties dat er gebruik wordt gemaakt van het volledige bedrag tijdens de resterende maanden van 2023. Voorgesteld wordt om de post gedeeltelijk af te ramen met € 53.500. Voor het restant van 2023 is dan nog € 50.000 beschikbaar voor onvoorziene lasten.

- **3.10.2 Vervallen claim op reserve vermindering kapitaallasten**

In verband met het opnemen van de tekorten op onderhoud openbaar groen (als gevolg van de nieuwe aanbesteding) vervalt de opgenomen claim (Kaderbrief 2021) van € 100.000 in 2023 op de reserve vermindering kapitaallasten.

- **3.10.3 Dividend Enexis**

Van Enexis wordt jaarlijks dividend ontvangen. Het dividend is afhankelijk van het bedrijfsresultaat. Het dividend over 2022 wordt verantwoord in 2023. Over 2022 bedraagt het dividend € 610.400 terwijl een bedrag geraamd is van € 633.200. Voor het jaar 2023 moet onze begrotingspost met € 22.800 negatief worden bijgesteld.

- **3.10.4 Fiscaliteiten**

Jaarlijks vinden onderzoeken plaats naar de correcte toepassing van de btw-labelling in de financiële administratie. In 2023 is o.a. onderzocht of de verrekeningen tussen de gemeenten en het SC MER nog altijd voldeed aan de regelgeving. Het komt voor dat ten gevolge van uitspraken door de Hoge Raad of bijstelling van het beleid door de belastingdienst mutaties in de labelling moeten worden aangebracht. Er ontstaat dan een verschuiving van compensabele BTW naar verhaalbare BTW of vice versa. In 2023 zijn naheffingsaanslagen opgelegd over de jaren 2018-2022 ter grootte van € 72.400. Geraamd was € 29.600 zodat € 42.800 wordt bijgeraamd. Naar aanleiding van de bijbehorende suppletie-aangiften is € 35.700 terugontvangen. Ten behoeve van de ondersteuning van een fiscalist bij de aangifte vennootschapsbelasting is structureel een bedrag verschuldigd van € 11.000. Dit bedrag moet nog in de begroting worden opgenomen.

- **3.10.5 Vennootschapsbelasting**

De belastingdienst heeft onze gemeente een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2023 opgelegd van € 229.000. In het jaar 2022 heeft de belastingdienst voorlopige aanslagen opgelegd over de jaren 2021 ad € 213.000 en over het jaar 2022 ad € 202.440. De aanslag over het jaar 2021 is in 2023 vastgesteld en gebleken is dat geen vennootschapsbelasting over het jaar 2021 verschuldigd was. Het bedrag ad € 213.000 is aan de gemeente terugbetaald.

- **3.10.6 Stelpost toekomstige verplichtingen algemene uitkering**

In de begroting 2023 is een bedrag geraamd van € 600.614 als stelpost toekomstige verplichtingen 2023. Deze stelpost kan worden ingezet als dekkingsmiddel voor de mutaties uit deze 2^e bestuursrapportage 2023.

- **3.10.7 Rente uitgezette kasgeldleningen**

De gemeente Echt-Susteren heeft in 2019 en 2020 een drietal geldleningen van elk € 10 miljoen aangetrokken met een negatieve rente. De aangetrokken geldleningen leveren de gemeente een jaarlijks rente bedrag op van ongeveer € 13.500. De middelen die de gemeente niet direct nodig heeft, moet de gemeente verplicht parkeren bij de schatkist. Doordat in 2022 de rente is gaan stijgen betaalt de schatkist een rentevergoeding voor de geparkeerde middelen. Een gemeente mag de overtollige liquide middelen echter ook uitlenen aan andere decentrale overheden. Sinds de rente aan het stijgen is, is de vraag van collega gemeenten groot om overtollige liquide middelen van

een collega gemeente te lenen. Het mes snijdt dan aan twee kanten: De uitlenende gemeente ontvangt een hogere rente dan bij de schatkist, de lenende gemeente betaalt een lager rente dan bij de bank. Onze gemeente leent geld uit, waardoor over het tweede halfjaar 2023 een bedrag bijgeraamd kan worden van € 400.000 aan rente-inkomsten.

- **3.10.8 Voorlopig rekeningsaldo 2023**

Naar aanleiding van de 1^e bestuursrapportage 2023 ontstond er een voorlopig saldo van € 4.403 voor de jaarrekening 2023. Dit saldo kan nu worden ingezet voor deze 2^e bestuursrapportage 2023.

- **3.10.9 Stelpost opvang vluchtelingen**

De stelpost opvang vluchtelingen kan vervallen en het saldo van € 350.000 wordt toegevoegd aan de reserve opvang vluchtelingen. Er is geen noodzaak geweest om extra personeel in te huren.

- **3.10.10 Inconveniënten Enexis**

Van Enexis wordt jaarlijks een bedrag ontvangen wegens de zogenaamde inconveniententoeslag. Deze vergoeding is vooral bedoeld als tegemoetkoming voor alle 'ongemakken' ten gevolge van het hebben, houden, onderhouden en verwijderen van leidingen in gemeentegrond. Daarnaast ontvangen wij een vergoeding per aansluiting wegens beheerskosten. Het bedrag wisselt jaarlijks afhankelijk van het aantal bewerkingen in gemeente-eigendommen. Over het jaar 2023 moet onze begrotingspost met € 6.400 negatief worden bijgesteld.

- **3.10.11 Belastingen**

Bij de begroting worden inschattingen gemaakt van de belastingopbrengsten. Deze worden op basis van de uitvoeringsinformatie van de BsGW bijgesteld. Op basis van de uitvoeringsinformatie (URAP 2e kwartaal 2023) worden de prognoses van diversen belastingen bijgesteld. De opbrengst van de hondenbelasting wordt naar beneden bijgesteld met € 8.000. De opbrengst van de forensenbelasting wordt naar boven bijgesteld met € 5.000. De OZB opbrengsten van de woningen wordt met € 58.000 naar beneden bijgesteld. De OZB opbrengsten van de niet-woningen worden zowel voor het eigenaarsdeel als het gebruikersdeel met € 37.000 opgehoogd.

- **3.10.12 Algemene uitkering voorgaande jaren**

Binnen de algemene uitkering 2023 hebben verrekeningen plaatsgevonden van het accres over de jaren 2020, 2021 en 2022. Ten opzichte van de begroting zijn de lasten voorgaande jaren € 35.424 hoger. De baten voorgaande jaren zijn € 13.182 hoger dan geraamd. Per saldo is een nadeel ten opzichte van de begroting te ramen van € 22.242.

- **3.10.13 Stelpost verrekening algemene uitkering**

In de begroting 2023 is een bedrag geraamd van € 1.313.294 als stelpost verrekeningen 2023. Ten behoeve van de mutaties uit de meicirculaire 2023 wordt deze stelpost voor € 196.489 aangewend, zie toelichting meicirculaire 2023. Op basis van de berekeningen van de septembercirculaire 2023 hoeft geen gebruik gemaakt te worden van deze stelpost, zodat voorgesteld wordt het restant van de stelpost ad € 1.116.805 af te ramen en in te zetten als dekkingsmiddel voor de mutaties uit deze 2^e bestuursrapportage 2023.

- **3.10.14 Meicirculaire 2023**

In de 1^e bestuursrapportage 2023 is een berekening van de algemene uitkering 2023-2027 opgenomen op basis van de prognose PAUW. Vermeld is dat de gepresenteerde cijfers pas definitief worden als ze in de meicirculaire 2023 zijn opgenomen, maar ook dat er afwijkingen kunnen ontstaan. Nadat de meicirculaire 2023 is uitgebracht is er een nieuwe berekening opgesteld. Uw raad is hierover geïnformeerd middels de raadsinformatiebrief van 20 juni 2023. Ten opzichte van de 1^e bestuursrapportage 2023 moeten nog een aantal mutaties in de begroting 2023 worden verwerkt. Het betreft:

1. De mutatie van de Integratie-uitkering Participatie (WSW-middelen die naar Westrom gaan). De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2023. De wijziging is tweeledig. De verdeling van de bedragen per gemeente wijzigt in de eerste plaats door actualisatie van de verdeling van de WSW-middelen.

Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie. Daarnaast is sprake van wijzigingen in de verdeling van de bedragen per gemeente door aanpassing van de drempelbedragen in de verdeling van de middelen beschut werk. Voor 2023 betreft dit een toename van € 216.571.

2. Voor het jaar 2023 worden een aantal decentralisatie-uitkeringen ontvangen die budgettair neutraal in onze begroting worden verwerkt, te weten:

a. Bommenregeling	€ 47.190
b. Wet goed verhuurderschap	€ 13.072
c. Einde lening inburgeringsplicht	€ 5.054
d. Taal voor ontheemden Oekraïne	€ 20.141
e. Leerlingenvervoer Oekraïne	€ 21.573
f. Inkomstenderving 2020 en 2021	€ 20.000
g. Maatschappelijke begeleiding	€ 18.960

3. In de 1^e bestuursrapportage 2023 is vermeld dat de gemeente structureel een bedrag ontvangt van € 134.345 ten behoeve van de Decentralisatie-uitkering combinatiefuncties / buurtsportcoaches. Dit bedrag is neutraal in onze begroting opgenomen. In de meicirculaire 2023 is dit niet opgenomen zodat dit bedrag weer wordt afgeraamd.

De algemene uitkering neemt toe met € 31.727, de mutaties genoemd onder punt 1 tot en met 3 bedragen € 228.216. Het verschil ad € 196.489 (€ 228.727 minus € 31.727) wordt ten laste gebracht van de stelpost verrekening algemene uitkering. De niet bestede middelen per 31 december 2023 voor maatschappelijke begeleiding (€ 18.960) worden via de reserve restant budgetten overgeheveld naar 2024.

• 3.10.15 Septembercirculaire 2023

Sinds de meicirculaire 2022 is het volume deel bevroren tot en met 2025. Vooruitlopend op een nieuwe financieringssysteem heeft het kabinet eenmalig € 1 miljard extra beschikbaar gesteld in 2026. Het volumedeel staat hierdoor vast tot en met 2026. Bij Voorjaarsnota 2023 is dit bedrag vanaf 2027 structureel gemaakt en is besloten om de volumeontwikkeling vanaf 2027 te indexeren op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product. De nieuwe financieringssysteem is, zoals aangekondigd in meicirculaire 2023, in de Miljoenennota 2024 uitgewerkt. De indexatie voor het volumedeel wordt vanaf 2027 gebaseerd op een 8-jaars (t-9 t/m t-2) historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp).

Voor het LPO accres geschiedt de index voor loon-prijzontwikkeling voor de jaren tot en met 2026 op basis van de CPB-raming van de loonvoet sector overheid, index materiele overheidsconsumptie en overheidsinvesteringen. Hierbij wordt een verdeling van 60% loonontwikkeling, 20% consumptie en 20% investeringen aangehouden. Vanaf 2027 volgt de indexatie voor inflatie de prijs bbp van het lopend jaar.

De mutaties van het LPO accres ten opzichte van de meicirculaire 2023 zijn als volgt:

- 2024 € 434 miljoen
- 2025 € 63 miljoen -/-
- 2026 € 20 miljoen
- 2027 € 100 miljoen -/-
- 2028 € 259 miljoen

BTW-Compensatiefonds (BCF)

Het BCF-plafond bedraagt € 3,9 miljard voor gemeenten in 2023. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage.

Door de bevrozing van het volume accres in 2023 tot en met 2025 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In het systeem is opgenomen dat jaarlijks bij de septembercirculaire een voorschot wordt verstrekt op de verwachte overschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire volgend op het kalenderjaar volgt dan de afrekening. In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het jaar 2023 € 359 miljoen, dat wordt verrekend via de uitkeringsfactor met 12 punten. In de meicirculaire 2024 vindt de afrekening plaats.

Structurele rijksbijdrage, afstorting in BTW-compensatiefonds

In de meicirculaire 2023 is een structurele rijksbijdrage vanaf 2027 van € 1 miljard beschikbaar gesteld. In de septembercirculaire 2023, wordt van dit bedrag nog een deel in het BTW-compensatiefonds (BCF) gestort. Per saldo blijft via de algemene uitkering € 924 miljoen beschikbaar blijft en wordt € 76 miljoen aan het BTW-compensatiefonds toegevoegd.

Ten opzichte van de bijgestelde begroting en de meicirculaire 2023 zijn de mutaties voor onze gemeente als volgt:

	2023	2024	2025	2026	2027
Vershil (positief)	€ 248.728	€ 1.280.488	€ 1.291.473	€ 301.132	€ 1.346.731

De WSW-middelen (2023: € 48.493, 2024: € 45.728, 2025: € 40.819, 2026: € 37.126, 2027: € 33.634) worden doorbetaald aan Westrom.

• 3.10.16 Proceskosten BsGW 2023

BsGW verwacht op basis van de bestuursrapportage over het 2e kwartaal 2023 een verlies te presenteren van € 2,72 miljoen over 2023. Dit onvermijdelijke negatieve resultaat wordt geheel verklaard door de extra proceskosten, die voortvloeien uit het ongekend grote aantal bezwaren. Het aandeel van onze gemeente in dit verlies is € 84.320. Voorgesteld wordt om de bijdrage aan de BsGW voor 2023 te verhogen met € 84.320.

• 3.10.17 Energietoeslag

Na de Tweede kamer heeft ook de Eerste kamer ingestemd met het wetsvoorstel Eenmalige Energietoeslag 2023. Gemeenten mogen de resterende € 800 van de in totaal € 1.300 uitkeren aan mensen die leven van 120% van het sociale minimum of minder. De middelen ontvangen we via een decentralisatie uitkering. Voorgesteld wordt om de inkomsten en uitgaven ad € 1.224.999 budgettair neutraal te ramen. Vanuit de uitgaven is lastig in te schatten of alle uitgaven in 2023 gaan plaatsvinden. Voorgesteld wordt de niet bestede middelen over te hevelen naar 2024 via de reserve restant budgetten.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.10.1 Onvoorzien aframen	-53.500				
3.10.2 Vervallen claim onderhoud groen, reserve vermindering kap.In.	100.000				
3.10.3 Dividend enaxis aframen	22.800				
3.10.4 Fiscaliteiten verhogen	42.800				
3.10.4 Fiscale ondersteuning	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
3.10.4 Suppletie aangiften	-35.700				
3.10.5 Vennootschapsbelasting ophogen	229.000				
3.10.5 Vennootschapsbelasting ontvangen ophogen	-213.000				
3.10.6 Stelpost toekomstige verplichtingen aframen	-600.614				
3.10.7 Uitgezette kasgeldleningen rente opbrengst verhogen	-400.000				
3.10.8 Voorlopig rekeningsaldo aframen	-4.403				
3.10.9 Algemene taakstelling aframen	-350.000				
3.10.9 Toevoeging reserve opvang vluchtelingen	350.000				
3.10.10 Inconvenienten Enaxis aframen	6.400				

3.10.11 OZB woningen aframes	58.000				
3.10.11 OZB niet woningen eigenaren verhogen	-37.000				
3.10.11 OZB niet woningen gebruikers verhogen	-37.000				
3.10.11 Hondenbelasting aframes	8.000				
3.10.11 Forensenbelasting verhogen	-5.000				
3.10.12 AU lasten voorgaande jaren	35.424				
3.10.12 AU baten voorgaande jaren	-13.182				
3.10.13 Stelpost verrekeningen AU	-1.116.805				
3.10.14 Bijdrage WSW Westrom	216.571				
3.10.14 Bommenregeling	47.190				
3.10.14 Wet goed verhuurderschap	13.072				
3.10.14 Einde lening inburgeringsplicht	5.054				
3.10.14 Taal voor ontheemden Oekraïne	20.141				
3.10.14 Leerlingenvervoer Oekraïne	21.573				
3.10.14 Inkomstenderving 2020 en 2021	20.000				
3.10.14 Maatschappelijke begeleiding	18.960				
3.10.14 Overheveling maatschappelijke begeleiding	-18.960	18.960			
3.10.14 Reserve restant budgetten	18.960	-18.960			
3.10.14 Combinatiefuncties	-134.345	-134.345	-134.345	-134.345	-134.345
3.10.14 Stelpost verrekening AU	-196.489				
3.10.14 Algemene uitkering	-145.990				
3.10.14 Uitkering deelfonds participatie	-216.571				
3.10.14 DU combinatiefuncties	134.345	134.345	134.345	134.345	134.345
3.10.14 Algemene uitkering, aanvulling uit stelpost	196.489				
3.10.15 Septemercirculaire 2023	-200.235	-1.234.760	-1.250.654	-264.006	-1.313.097
3.10.15 Septemercirculaire 2023 WSW	-48.493	-45.728	-40.819	-37.126	-33.634
3.10.15 Bijdrage WSW Westrom	48.493	45.728	40.819	37.126	33.634
3.10.16 Proceskosten BsGW 2023	84.320				
3.10.17 Energietoeslag	1.224.999				
3.10.17 AU energietoeslag	-1.224.999				
Totaal	-2.118.695	-1.223.760	-1.239.654	-253.006	-1.302.097

4. Overhead

Wat gaan we doen?

- **4.1 Verhuizing reinigingsteam naar gemeentewerf**

Middels de 1^e bestuursrapportage 2023 is een budget beschikbaar gesteld van € 72.000 voor de verhuizing van het reinigingsteam van locatie Susteren naar de gemeentewerf in Echt. De verwachting is dat deze verhuizing pas eind dit jaar of zelfs pas volgend jaar plaatsvindt. Voorgesteld wordt het totale budget van € 72.000 door te schuiven naar 2024.

- **4.2 Verzendkosten**

Als gevolg van de stijging van de portokosten, diverse grote mailingen en extra verkiezingen is meer budget nodig. Voorgesteld wordt om het budget voor 2023 van de verzendkosten met € 20.000 te verhogen.

- **4.3 Publicatie 't Waekblaad**

Voor de externe inhuur ten behoeve van de realisatie van 't Waekblaad is in de 1^e bestuursrapportage 2023 € 17.500 euro toegevoegd aan het budget voorlichting en communicatie. Dit dekt echter niet de verwachte kosten voor een jaar van € 33.000. Vandaar dat er nu eenmalig een bedrag van € 15.000 nodig is om deze externe kosten van 2023 volledig te dekken. Voor de jaren erna is reeds voorzien in een structurele dekking van € 30.000 euro per jaar.

- **4.4 Optimalisatie dienstverlening en gastvrijheid**

Vanuit het coalitieakkoord is een visie op de organisatieontwikkeling gemaakt, GROEI25. Onderdeel van GROEI25 is het programma dienstverlening. In het programma staan twee speerpunten centraal, namelijk:

- a. Ken je klant
- b. Alle medewerkers hebben dienstverlenings DNA

Om uitvoering te geven aan deze twee speerpunten is het nodig om de komende jaren diverse onderzoeken te laten uitvoeren, zoals bijvoorbeeld een nulmeting klanttevredenheid, telefonisch bereikbaarheidsonderzoek, klantvraaganalyse en de doorontwikkeling van de (digitale) dienstverlening (o.a. telefonie, website en eDiensten). Daarnaast willen wij stimuleren dat onze medewerkers hun inzichten kunnen vergroten door bijvoorbeeld mee te lopen bij andere bedrijven, inspiratiebijeenkomsten bij te wonen en zich verder te bekwamen door vaardigheidstrainingen. Daarnaast is het van belang dat aandacht wordt besteed aan gastvrijheid, bijvoorbeeld door bijzondere gebeurtenissen extra aandacht te geven. Denk hierbij aan geboorte, huwelijk en overlijden, maar ook verhuizingen naar onze gemeente. Een ander belangrijk facet waaraan gewerkt moet worden is om de inrichting van de publiekshal meer toegankelijk en gastvrij te maken.

Om bovenstaande te realiseren vragen wij uw raad om voor 2023 een bedrag van € 5.000 beschikbaar te stellen, voor het jaar 2024 € 50.000 en vanaf 2025 een bedrag van € 30.000 structureel.

- **4.5 Noodvoorziening calamiteiten gemeentehuis/buurthuizen**

De gemeente Echt-Susteren heeft het voornemen om een deel van het huidige gemeentehuis en eventueel buurthuizen te voorzien van een noodstroomvoorziening. Bij langdurigere spanningsuitval kan de gemeente haar taken bij een dergelijke calamiteit voortzetten. Tevens bestaat de mogelijkheid om, indien nodig, uit te wijken naar de buurthuizen. Om tot een realisatie te komen moet een inventarisatie en adviesrapport opgesteld worden. Voorgesteld wordt om deze kosten bij te ramen onder het budget gebouwenbeheer (onderzoekskosten). De kosten bedragen € 7.400.

- **4.6 Energie gemeentehuis**

In september 2022 heeft inkoopbureau Zuid, namens de gemeente de lopende energiecontracten bij Gazprom en DVEP opgezegd. Dit was verplicht gesteld door de minister in verband met de oorlog in de Oekraïne. Een nieuwe aanbesteding heeft een andere energieleverancier opgeleverd. De inkooptarieven van de kale energieprijzen zijn hierdoor met ruim 300% gestegen. Daarnaast zijn de netwerkkosten (gebruik infrastructuur) van Enexis dit jaar met 35% gestegen.

Het huidige en beschikbare budget voor elektriciteit bedraagt € 25.700 en dient voor 2023 te worden verhoogd met € 120.000. De kWh prijs zal in 2024 dalen op basis van het huidige contract, vandaar een structurele verhoging vanaf 2024 met € 35.000.

Het huidige beschikbare budget voor gas bedraagt € 60.300 en wordt voor 2023 verhoogd met € 27.000. De gasprijs daalt in 2024 op basis van het huidige contract. Dit betekent vanaf 2024 een verlaging van het huidige budget met € 20.000.

- **4.7 Vervangen vloerbedekking overloop**

In de 1^e bestuursrapportage van 2023 is er budget voor de revitalisatie van werkruimtes beschikbaar gesteld. Aanvullend moet de vloerbedekking van de overloop op de 1e verdieping worden vervangen. Om deze aanpassing door te voeren moet het krediet worden verhoogd met € 20.787. Dit betekent vanaf 2024 een verhoging van de kapitaallasten met ca. € 1.455.

- **4.8 Organisatie ontwikkeling**

De kosten waarvoor dit budget bedoeld is lopen door in 2024. Sommige functies zijn door omstandigheden later ingevuld dan gepland. Dit betekent dat er in 2023 een bedrag ad € 245.000 over is. Dit bedrag toevoegen aan de Reserve Personeel en Bestuur en in 2024 weer overhevelen naar het budget Organisatieontwikkeling.

- **4.9 Implementatie Wet open overheid**

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De implementatie van de Woo wordt door het Rijk gecompenseerd. Voor 2023 is een budget beschikbaar van € 227.813. Er gaan in de toekomst nog kosten voortvloeien uit de implementatie. Vooralsnog is onduidelijk wat deze kosten zullen zijn voor aanschaf van nieuwe systemen, eventuele inzet van extra medewerkers en het opleiden van medewerkers. De verwachting is dat in 2023 € 19.000 uitgegeven wordt en derhalve kan een bedrag van € 208.813 overgeheveld worden naar 2024 via de reserve restantbudgetten.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
4.1 Verhuizing reinigingsteam naar gemeentewerf	-72.000	72.000			
4.1 Reserve restantbudgetten	72.000	-72.000			
4.2 Verzendkosten verhoging	20.000				
4.3 Voorlichting en communicatie verhoging	15.000				
4.4 Optimalisatie dienstverlening	5.000	50.000	30.000	30.000	30.000
4.5 Onderzoek noodvoorziening calamiteiten	7.400				
4.6 Elektriciteit gemeentehuis	120.000	35.000	35.000	35.000	35.000
4.6 Gas gemeentehuis	27.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
4.7 Rente aanvullend krediet ivm vervangen vloerbedekking		416	395	374	353
4.7 Afschrijving aanvullend krediet ivm vervangen vloerbedekking		1.039	1.039	1.039	1.039
4.8 Organisatieontwikkeling	-245.000	245.000			
4.8 Reserve restantbudgetten	245.000	-245.000			
4.9 Wet open overheid	-208.813	208.813			
4.9 Reserve restantbudgetten	208.813	-208.813			
Totaal	194.400	66.455	46.434	46.413	46.392

Investeringen	2023	2024	2025	2026	2027
4.7 Vervangen vloerbedekking	20.787				
Totaal	20.787	-	-	-	-

5. Overheveling restantbudgetten

Om te borgen dat het geld uit de reserve restantbudgetten ook beschikbaar blijft voor de hieronder vermelde onttrekkingen in 2024 wordt voorgesteld om hierop in 2023 een claim te registreren ten behoeve van de betreffende ramingen 2024.

Wat mag het kosten?

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.3.1 Gemeentelijke bijdrage aan fietspad N276 Katsbek-Susteren	-450.000	450.000			
3.3.1 Reserve restant budgetten	450.000	-450.000			
3.3.2 Leefbaarheidsfonds Nieuwstadt	-300.000	300.000			
3.3.2 Bijdrage Provincie	100.000	-100.000			
3.3.2 Bijdrage VDL Nedcar	100.000	-100.000			
3.3.2 Reserve restant budgetten	100.000	-100.000			
3.3.3 Nulbeurten onderhoudscontract groen	-50.000	50.000			
3.3.3 Reserve restant budgetten	50.000	-50.000			
3.3.4 Inrichting parkeervoorzieningen Visserweert	-5.000	5.000			
3.3.4 Reserve restant budgetten	5.000	-5.000			
3.3.5 Groenstructuurplan/werken derden	-25.000	25.000			
3.3.5 Reserve restant budgetten	25.000	-25.000			
3.3.7 Overheveling aanleg pad leavesbos	-13.000	13.000			
3.3.7 Reserve restant budgetten	13.000	-13.000			
3.3.8 Overheveling hondenbeleid	-10.000	10.000			
3.3.8 Reserve restant budgetten	10.000	-10.000			
3.3.9 Overheveling nieuwe markt uitbreiding	-80.000	80.000			
3.3.9 Reserve restant budgetten	80.000	-80.000			
3.3.9 Overheveling Nieuwe Markt vergroening	-130.000	130.000			
3.3.9 Reserve restant budgetten	130.000	-130.000			
3.3.10 Overheveling restant budget windenergie	-619.477	619.477			
3.3.10 Reserve revolverende investeringen	619.477	-619.477			
3.3.11 Overheveling restant Regionale Energie Strategie	-181.000	181.000			
3.3.11 Overheveling restant Uitvoering energievisie	-345.000	345.000			
3.3.11 Overheveling restant Transitievise warmte	-159.000	159.000			
3.3.11 Reserve duurzaamheid	685.000	-685.000			
3.3.11 Overheveling restant uitgaven spuk nationaal isolatieprogramma	-1.109.600	1.109.600			
3.3.11 Overheveling restant inkomsten spuk nationaal isolatieprogramma	1.109.600	-1.109.600			
3.3.12 Cp Susteren archeologiekosten	-30.000	30.000			
3.3.12 Algemene reserve Grondbedrijf	30.000	-30.000			
3.3.13 Overheveling herinrichting groen Corneliushof Dieteren	-149.969	149.969			
3.3.13 Reserve vermindering kapitaallasten	149.969	-149.969			
3.3.14 Overheveling klimaatadaptieve maatregelen Olmstraat	-20.000	20.000			
3.3.14 Reserve restant budgetten	20.000	-20.000			
3.3.19 Overheveling spooreplacement Susteren	-8.603	8.603			
3.3.19 Reserve kwaliteitsverbeterende projecten	8.603	-8.603			
3.3.19 Overheveling spooreplacement Susteren	-90.000	90.000			
3.3.19 Reserve vermindering kapitaallasten	90.000	-90.000			
3.4.1 Overheveling restant corona peuteropvang	-14.000	14.000			
3.4.1 Storting reserve onderwijsachterstandenbeleid	14.000	-14.000			
3.4.4 Overheveling restant projectkosten onderwijs	-10.000	10.000			
3.4.4 Reserve restantbudgetten	10.000	-10.000			
3.5.2 Overheveling restant kerkenvisie	-5.000	5.000			
3.5.2 Reserve restantbudgetten	5.000	-5.000			
3.5.4 Overheveling restant vervanging Jeu de Boulesbaan Nieuwstadt	-25.000	25.000			
3.5.4 Reserve restantbudgetten	25.000	-25.000			
3.5.7 Overheveling restantbudget Noordwesthoek	-20.161	20.161			
3.5.7 Reserve restantbudgetten	20.161	-20.161			
3.5.7 Overheveling restant werkbudget leisurepark	-33.107	33.107			
3.5.7 Reserve restantbudgetten	33.107	-33.107			
3.5.8 Overheveling restant Noordwesthoek grondverwerving	-57.627	57.627			
3.5.8 Reserve Regiofonds	57.627	-57.627			
3.5.9 Overheveling restantbudget kunstwerk project De Valk	-20.000	20.000			
3.5.9 Reserve restantbudgetten	20.000	-20.000			

Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
3.6.3 Investeringssubsidie buurtplekinitiatieven Echt Noord	-50.000	50.000			
3.6.3 Reserve restant budgetten	50.000	-50.000			
3.6.5 Preventieakkoord	-30.000	30.000			
3.6.5 Reserve restant budgetten	30.000	-30.000			
3.6.6 Periodieke uitkeringen	-300.000				
3.6.6 Bijdrage MER		300.000			
3.6.6 Reserve restant budgetten	300.000	-300.000			
3.6.8 Inkoop trajecten	-68.000	68.000			
3.6.8 Reserve restant budgetten	68.000	-68.000			
3.6.18 Uitvoeringskosten Jeugd	-200.000	200.000			
3.6.18 Reserve restant budgetten	200.000	-200.000			
3.6.19 Subsidie CJG	-115.000	115.000			
3.6.19 Reserve restant budgetten	115.000	-115.000			
3.6.21 Algemeen Jeugdbeleid	-39.975	39.975			
3.6.21 Reserve algemeen jeugdbeleid	39.975	-39.975			
3.6.22 Ondersteuning huisartsen	-22.994	22.994			
3.6.22 Reserve jeugdhulp	22.994	-22.994			
3.6.23 Monitoring SROI	-16.300	16.300			
3.6.23 Reserve restant budgetten	16.300	-16.300			
3.6.24 Wmo Samenwerkingsverbanden	-13.500	13.500			
3.6.24 Jeugd Samenwerkingsverbanden	-31.500	31.500			
3.6.24 Reserve restant budgetten	45.000	-45.000			
3.7.1 Advieskosten VDL Nedcar	-26.330	26.330			
3.7.1 Reserve kwaliteitverbeterende projecten buitengebied	26.330	-26.330			
3.7.2 Onderzoekskosten Schansberg	-22.000	22.000			
3.7.2 Reserve Industriepark Swentibold	22.000	-22.000			
3.7.3 Woonwagenlocatie Groensebos	-16.188	16.188			
3.7.3 Reserve restantbudgetten	16.188	-16.188			
3.7.4 Overheveling restantbudget omgevingswet	-555.684	555.684			
3.7.4 Reserve restantbudgetten	555.684	-555.684			
3.7.5 Voorbereidingsbudget GO	-87.122	87.122			
3.7.5 Voorbereidingsbudget GO Roosteren	-54.514	54.514			
3.7.5 Reserve vermindering kapitaallasten	42.260	-42.260			
3.7.5 Reserve restant budgetten	99.376	-99.376			
3.7.6 AU handhaving wet goed verhuurderschap	-22.444	22.444			
3.7.6 Reserve restantbudgetten	22.444	-22.444			
3.9.1 Poort van Echt aanpassing infra	-647.000	647.000			
3.9.1 Poort van Echt aanleg/aanpassing kabels en leidingen	-80.000	80.000			
3.9.1 Exploitatiebijdrage ontwikkelaar	727.000	-727.000			
3.9.2 Planuitwerking landschapvisie Zuidrand Echt	-25.000	25.000			
3.9.2 Reserve kwaliteitsverbeterende projecten buitengebied	25.000	-25.000			
3.9.4 Hoek Marktstraat-Willibrordusplein (planontwikkelings- en uitvoeringsk	-58.200	58.200			
3.9.4 Reserve restant budgetten	28.200	-28.200			
3.9.4 Algemene reserve Grondbedrijf	30.000	-30.000			
3.9.6 Versterking economische structuur	-5.000	5.000			
3.9.6 Reserve restant budgetten	5.000	-5.000			
3.9.10 Progr. Centrum Echt/versterken centra, kernen en wijken gem. ES	-550.000	550.000			
3.9.10 KLC1 subsidie	550.000	-550.000			
3.9.10 Progr. Centrum Echt/versterken centra, kernen en wijken gem. ES	-77.500	77.500			
3.9.10 KLC2 subsidie	77.500	-77.500			
3.10.14 Overheveling maatschappelijke begeleiding	-18.960	18.960			
3.10.14 Reserve restant budgetten	18.960	-18.960			
4.1 Verhuizing reinigingsteam naar gemeentewerf	-72.000	72.000			
4.1 reserve restantbudgetten	72.000	-72.000			
4.8 Organisatie ontwikkeling	-245.000	245.000			
4.8 Reserve personeel en bestuur	245.000	-245.000			
4.9 Wet open overheid	-208.813	208.813			
4.9 Reserve restant budgetten	208.813	-208.813			
	-	-	-	-	-

6. Budgettair neutrale wijzigingen

Zoals bij de inleiding en het bijbehorende raadsvoorstel is aangegeven, wordt bij de begrotingswijziging een toelichting gegeven op budgetten met marginale afwijkingen en/of budgetten waar onderlinge verschuivingen plaatsvinden. Per saldo betreft het een mutatie die budgettair neutraal is. De programma's in hoofdstuk 3 bevatten ook budgettair neutrale wijzigingen maar hiermee worden voorstellen bedoeld waarvoor dekkingsmiddelen aanwezig in de vorm van een andere inzet van een bestaand budget of de inzet van een reserve.

Programma 9 Economische zaken en grondexploitaties

Grondbedrijf algemeen

Vanwege zuinig en doelmatig beleid wordt de post representatie Grondbedrijf algemeen voor dienstjaar 2023 met € 8.000 afgeraamd. Ook het bijbehorend dekkingsmiddel (de Algemene reserve Grondbedrijf) wordt verminderd met € 8.000, waardoor één en ander budgettair neutraal verloopt voor de begroting 2023.

Platteland vernieuwing

In het raadsbesluit dd. 8 april 2021 is ingestemd met de werkwijze, dat aan het einde van het boekjaar het restant van de budgetten Projectenkaart LPS via de 2e Bestuursrapportage worden doorgeschoven naar het daaropvolgend boekjaar. Ingeschat wordt dat € 469.922 van de budgetten met bijbehorende dekkingsmiddelen de reserve vermindering kapitaallasten (voor € 272.588) en de reserve samenwerkingsovereenkomst industriepark Swentibold (voor € 197.334) wordt doorgeschoven naar 2023.

Programma 10 Algemene dekkingsmiddelen

Reserve SC MER bedrijfsvoering

Bij de 2^e bestuursrapportage 2022 en 1^e bestuursrapportage 2023 is de reserve SC MER bedrijfsvoering ingezet als dekkingsmiddel. Aangezien het saldo van de reserve SC MER bedrijfsvoering onvoldoende is, wordt voorgesteld om deze reserve in 2023 aan te vullen vanuit de reserve vermindering kapitaallasten met een bedrag van € 300.000. Indien de reserve SC MER bedrijfsvoering weer over voldoende middelen beschikt, zal restitutie plaats vinden vanuit de reserve SC MER bedrijfsvoering naar de reserve vermindering kapitaallasten.

7. Reserves en voorzieningen

Onderstaande mutaties zijn toegelicht in de hoofdstukken 3, 4 en 5.

Reserves	Storting	Onttrekking
Reserve verkiezingen (nr. 21)		
3.1.4 Reserve verkiezingen		24.000
Algemene reserve grondbedrijf (nr. 40)		
3.3.12 Archeologische kosten centrumplan Susteren		-30.000
3.9.4 Hoek Marktstraat-Willibrordusplein		-30.000
Reserve Regiofonds (nr. 95)		
3.5.8 Restantbudget Noordwesthoek grondverwerving		-57.627
Reserve algemeen jeugdbeleid (nr. 106)		
3.6.1 Jongerenvoorziening park In de Bandert		50.000
3.6.21 Jongerenparticipatie		-39.975
Reserve Personeel en Bestuur (nr. 117)		
4.8 Organisatie ontwikkeling	245.000	
Reserve onderwijsachterstandenbeleid (nr. 144)		
3.4.1 Decentralisatie-uitkering compensatie kosten peuteropvang i.v.m. coronacrisis	14.000	
Reserve revolverende investeringen (nr. 169)		
3.3.10 Budget windenergie		-619.447
Reserve vermindering kapitaallasten (nr. 181)		
3.3.13 Herinrichting openbaar groen Corneliusshof Dieteren		-149.969
3.3.19 Herinrichting spooreplacement Susteren	90.000	
3.5.6 Aanvullend krediet Albertzaal		290.000
3.6.2 Onderhoud MFC Roosteren		55.000
3.7.5 Voorbereidingsbudget gebiedsontwikkeling		-42.260
3.9.8 Lokale bon		1.037.815
3.9.11 Planvoorbereidingskosten woningbouwlocatie Egmondhof		50.000
3.10.2 Vervallen claim reserve vermindering kapitaallasten		-100.000
Reserve kwaliteitsfonds (nr. 186)		
3.9.7 GKM-bijdragen	173.510	
Reserve kwaliteitverbeterende projecten buitengebied (nr. 203)		
3.3.19 Herinrichting spooreplacement Susteren	8.603	
3.7.1 Gebiedsontwikkeling VDL Nedcar		-26.330
3.9.2 Planuitwerking Landschapvisie Zuidrand Echt	25.000	
Reserve jeugdhulp (nr. 206)		
3.6.20 Jeugdhulp		454.756
3.6.22 Praktijkondersteuner huisartsen Jeugd		-22.994
Reserve samenwerkingsovereenkomst Industriepark Swentibold (nr. 213)		
3.7.2 Onderzoekskosten gebiedsontwikkeling Schansberg		-22.000
Reserve inkomensvoorzieningen, re-integratie en sociale werkvoorzieningen (nr. 219)		
3.6.13 Kwijtschelding schulden toeslagenaffaire	9.963	
3.6.13 Kwijtschelding schulden toeslagenaffaire	2.250	
3.6.14 Minimabeleid		40.000

Reserves	Storting	Onttrekking
Reserve restantbudgetten (nr. 220)		
3.3.1 Gemeentelijke bijdrage aan fietspad N276 Katsbek-Susteren	450.000	
3.3.2 Leefbaarheidsfonds Nieuwstadt	100.000	
3.3.3 Nulbeurten onderhoudscontract groen	50.000	
3.3.4 Inrichting parkeervoorziening Visserweert	5.000	
3.3.5 Inrichting perceel Rode Beek/Elzenweg Susteren	25.000	
3.3.7 Aanleg pad Leavesbos	13.000	
3.3.8 Hondenbeleid - wijzigingen na evaluatie	10.000	
3.3.9 Uitbreiding vergroening Nieuwe Markt in Echt	80.000	
3.3.9 Uitbreiding vergroening Nieuwe Markt in Echt	130.000	
3.3.14 Klimaatadaptieve maatregelen Olmstraat Echt	20.000	
3.4.4 Projectkosten onderwijs	10.000	
3.5.2 Kerkenvisie	5.000	
3.5.4 Vervangen jeu de boules baan Nieuwstadt	25.000	
3.5.7 Restantbudgettenpark In de Bandert	20.161	
3.5.7 Restantbudgettenpark In de Bandert	33.107	
3.5.9 Kunstwerk de Valk	20.000	
3.6.3 Investeringssubsidie buurtplekinitiatief Echt Noord (centrum)	50.000	
3.6.5 Preventieakkoord	30.000	
3.6.6 Gebundelde Uitkering (BUIG)	300.000	
3.6.8 Participatie	68.000	
3.6.18 Uitvoeringskosten Jeugd/Centrum Jeugd en Gezin	200.000	
3.6.19 Subsidie CJG	115.000	
3.6.23 SROI Monitoringssysteem	16.300	
3.6.24 Regionale samenwerking MLO	45.000	
3.7.3 Woonwagenlocatie Groensebos	16.188	
3.7.4 Implementatie Omgevingswet	555.684	
3.7.5 Voorbereidingsbudget gebiedsontwikkeling	99.376	
3.7.6 Wet goed verhuurderschap	22.244	
3.9.4 Hoek Marktstraat-Willibrordusplein	28.200	
3.9.6 Versterking economische structuur	5.000	
3.10.14 Meicirculaire 2023	18.960	
4.1 Verhuizing reinigingsteam naar gemeentewerf	72.000	
4.9 Wet open overheid	208.813	
Reserve duurzaamheid (nr. 227)		
3.3.11 Duurzaamheid transitie		-685.000
3.3.11 Duurzaamheid transitie	620.097	
Reserve SC MER SD (nr. 230)		
3.6.15 Projectopdracht administratieve omzetting Wmo begeleiding		13.464
Reserve SC MER BV (nr. 231)		
3.1.6 Reserve sc MER BV storting	237.991	
Reserve majeure projecten (nr. 233)		
3.9.9 Programma centrum Echt		75.000
Reserve afschrijvingslasten investeringen (nr. 241)		
3.5.6 Aanvullend krediet Albertzaal	290.000	
Reserve opvang vluchtelingen (nr. 250)		
3.10.9 Vervallen stelpost opvang vluchtelingen	350.000	
Totaal reserves	4.913.447	264.433
Reserves: saldo meer gestort dan onttrokken	4.649.014	

Voorzieningen	Storting	Vrijval
Voorziening lokale bon (nr. 251)		
3.9.3 Vrijval voorziening lokale bon	1.037.815	
Totaal voorzieningen	1.037.815	0
Voorzieningen: saldo meer gestort dan onttrokken	1.037.815	

8. Restantkredieten

(Onderstaand zijn opgenomen de belangrijkste investeringen)

Omschrijving	Start jaar	Krediet	Restant	Fase '1)	Toelichting
Geb.visie Roosteren f1 (Wmip21)	2021	700.000	492.116,90	U	
Verkeersveilige mtr geb.visie Roosteren (Wmip21)	2021	223.550	1.481,00	U	
Subsidie	2021	223.550	28.531,00	U	
Gebiedsvisie Roosteren f2 (Wmip22)	2022	500.000	276.211,00		
Strummenkampstr. St.J (Wmip20)	2020	510.000	18.271,00	U	
Geb.visie Peij f2 (Wmip22)	2022	1.000.000	956.192,59	U	
St. Joost riool 2017 (GRP voorziening)	2017	556.200	5.239,00	U	Uitgaven worden gedekt middels onttrekking uit voorziening riolering (groot onderhoud) 79805005, krediet sluiten restant blijft in voorziening.
Bijdrage van derden	2017	556.200	5.239,00	U	Einde jaar wordt deze geboekt middels onttrekking uit voorziening ter hoogte van uitgaven, daarna ook 'afsluiten' einde jaar.
Geb.visie Roosteren f1 (Rmip21)	2021	300.000	276.211,00	U	
Gebiedsvisie Roosteren f2 (Rmip22)	2022	500.000	498.075,00	O	
Wateroverlast Slek (Rmip20)	2020	400.000	7.116,00	U	
Gebiedsvisie Peij F1 (Rmip20)	2020	400.000	-0,59	S	
Geb.visie Peij f1.1 (Rmip21)	2021	600.000	-103,94	S	
Gebiedsvisie Peij f2 (Rmip22)	2022	750.000	745.329,00	U	
Vorbereidende W. alg.	2013	150.000	150.000,00	U	Doorlopend krediet voor kosten die gemaakt worden vooruitlopend op MIP jaar later (jaar daarna worden kosten functioneel geboekt, als krediet is aangemaakt, en van het voorbereidingskrediet afgehaald.)

Omschrijving	Start jaar	Krediet	Restant	Fase ¹⁾	Toelichting
Nieuwstadt f4 (Wmip22)	2022	1.000.000	131.939,00	U	
Nieuwstadt f5 (Wmip23)	2023	640.000	604.512,00	O	
Aanpassing Fietspad Parallelweg (Mip19)	2019	160.000	160.000,00		<i>Verklaring langlopend krediet: Geen hoge prioriteit, misschien later in combinatie met een ander krediet uitvoeren.</i>
Nieuwstadt fase3.1 (Rmip20)	2020	350.000	20.289,71	U	
Nieuwstadt fase4 (Rmip22)	2022	1.000.000	408.773,00	O	
Nieuwstadt fase5 (Rmip23)	2023	640.000	604.511,00	O	
Alg. verkeerstechn. Aanp. (mip21)	2021	250.000	237.404,75	U	Uitvoering 2023/2024
Update VRI's (mip21)	2021	50.000	46.698,00	U	De afspraak met de Provincie was om de VRI's op de provinciale wegen te vervangen door slimme VRI's in 2021. Tijdens de voorbereidingen is gebleken dat de implementatie bij de Provincie en de verkeerscentrale veel meer voorbereidingstijd vraagt. Besloten is nu alleen een calamiteitenprogramma te installeren en aan te sluiten op de verkeerscentrale in Maastricht (dit zijn de kosten die nu afgerekend zijn). De implementatie van de slimme VRI's duurt mogelijk nog twee á drie jaar. Is nog niet duidelijk.
Algemene verkeerstechn. Aanpassingen (mip22)	2022	250.000	139.380,44	O	Middels 2BR23 worden zowel de gebudgetteerde kosten als de gebudgetteerde opbrengsten verhoogd met de ontvangen specifieke uitkering van € 258.430. Uitvoering enkele projecten in 2023, overige in

Omschrijving	Start jaar	Krediet	Restant	Fase ¹⁾	Toelichting
					2024 en verdere projecten in samenwerking met Provincie Limburg.
Subsidie	2022	-93.783	0,00		
Algemene verkeerstechn. Aanpassingen (mip23)	2023	250.000	250.000,00	O	Uitvoering enkele projecten in 2023, overige in 2024 en verdere projecten in samenwerking met Provincie Limburg.
Verkeersveiligheid Action - Zuiderpoort	2016	170.000	95.459,00	U	Werkzaamheden zijn begin 2023 uitgevoerd. Subsidieafhandeling vindt bij jaarrekening 2023 plaats.
Subsidie		90.000	90.000,00		
Centrum Echt f2 (Wmip21)	2021	1.324.206	68.687,48	U	
Pr. Centrum Echt (add. F2 1BR23) wegen	2023	522.000	522.000	U	
Pr. Centrum Echt (KLC subsidie 1BR23) wegen	2023	1.022.500	892.603,00	U	
Subsidie	2023	1.022.500	1.022.500	U	
Herinrichting Centrum Echt (Wmip20)	2020	3.509.000	0,00	A	Afsluiten als bijdrage is ontvangen. Bijdrage is reeds geplust op krediet.
Bijdrage derden	2020	109.000	109.000,00		
Bovenste Eind Echt (Mip17)	2017	400.000	24.412,00	A	<i>Verklaring langlopend krediet: Wachten op eindrapportage archeologie, opgepakt door BOR.</i>
Aanschaf 3 bussen (Stes)	2021	75.000	75.000,00	O	Loopt nieuw onderzoek naar eventuele operationele leasing van voertuigen
Aanschaf 4 bussen (buitendienst)	2021	155.000	155.000,00	O	Loopt nieuw onderzoek naar eventuele operationele leasing van voertuigen
Aanschaf kraan	2021	97.000	97.000	O	Loopt nieuw onderzoek naar eventuele operationele leasing van voertuigen
Aanschaf pick up (4x4)	2021	53.000	53.000	O	Loopt nieuw onderzoek naar eventuele operationele leasing van voertuigen
Aanschaf nieuw wagenpark (buitendienst)	2022	455.000	455.000	O	Loopt nieuw onderzoek naar eventuele operationele leasing van voertuigen

Omschrijving	Start jaar	Krediet	Restant	Fase ¹⁾	Toelichting
Progr. Centrum Echt/versterken centra/kernen/wijken	2021	600.000	505.045,00	U	
Bijdrage Provincie	2021	600.000	505.045,00	U	
Duurzaamheid gemeentehuis	2020/ 2023	1.181.667	1.169.122	O	
Subsidie duurzaamheid	2023	297.398	297.398	O	
Revitalisatie kantoren wethouders	2023	120.000	38.270	U	
Revitalisatie trouwzaal naar kantoren	2023	150.000	3.339	A	
Evenementenlocatie buitenaccommodatie	2023	515.000	515.000	O	
Aanleg Padelbanen 2022	2022	461.500	426.822	O	Er volgt nog aanvullend krediet via 1e begrotingswijziging 2024
Aanpassing Albertzaal Roosteren 2022	2022	125.000	-206.701	U	Er volgt nog aanvullend krediet van € 290.000 via de 2e bestuursrapportage 2023
Spelkooi Albertzaal Roosteren 2022	2022	75.000	-6.034	U	Er volgt nog aanvullend krediet van € 290.000 via de 2e bestuursrapportage 2023
Verbouwing Bandertlaan 13 (De Ballon/The Cube) 2021	2021	694.300	11.008	A	
Bijdrage provincie	2021	100.000	10.000	A	
Turnhal In de Bandert 2021	2021	1.362.237	19.163	A	
Bouwkundige en installatietechnische aanpassingen tbv concertzaal CC	2020	277.664	-10.554	A	Moet bekeken worden in combinatie met krediet evenementenlocatie binnenaccommodatie
Evenementenlocatie binnenaccommodatie	2023	285.000	285.000	O	
Aanpassingen Peijerhoaf	2020	302.500	190.542	U	
Ontvlechten school MFC Roosteren	2022	491.000	1.315.691	U	
Opbrengst verkoop school Roosteren	2022	350.000	350.000	A	
Subsidie duurzaamheid	2022	298.950	87.779	U	
Gemeenschapshuizen 2023	2023	2.500.000	2.500.000	O	

Omschrijving	Start jaar	Krediet	Restant	Fase 1)	Toelichting
Straatmeubilair Wolfsberg Peij	2019	50.000	46.195	O	
Aankoop gronden Parway	2021	64.000	680	U	
Aankoop ruilgrond De Berk III	2021	277.000	96.598	U	
Budget gelegenheidsaankopen grond	2022	2.500.000	1.978.615	U	
Renovatie schoolgeb BO 2022	2022	1.000.000	1.000.000	O	I.v.m. onderzoek Connectcollege
Renovatie schoolgeb BO 2023	2023	1.000.000	1.000.000	O	I.v.m. onderzoek Connectcollege
Renovatie Connectcollege 2021	2021	1.000.000	1.000.000	O	I.v.m. onderzoek Connectcollege
Renovatie Connectcollege 2022	2022	1.000.000	1.000.000	O	I.v.m. onderzoek Connectcollege
Akoestische maatregelen sporthal	2023	134.000	134.000	O	
Verledding verlichting sportterreinen 3e tranche	2023	100.000	100.000	O	
Aankoop grond Rode Beek	2022	75.000	15.383	A	